

PARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
750 PTS. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 PTES. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 8.210 - Diumenge, 16 de juliol de 1922

Edició del matí

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

Encomaneu a Déu l'ànima

d'En RICARD SAMPERE I TORT

ex-diputat de la Mancomunitat de Catalunya

que el dia 11 finà en la pau del Senyor
a l'edat de 64 anys

havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

La seva esposa Margarida Romeu, les filles Maria, Francisca i Sílvia, els gendres B. Guasch, T. Gorina, J. Puncernau i M. Fonolleda, els néts, les germanes Sílvia i Assumpció, els cunyats M. Ribot i Serra, J. Baciana, Magdalena Colomer i Joan Romeu (absent), tia, nebots i família tota, les raons socials B. Guasch, Tomás Gorina i Oriach, Juli Puncernau, les entitats Banc de Sabadell, Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi i Companyia General de Crèdit de Barcelona, agrairan a tots els qui el coneixien i l'estimaven que tinguin la caritat de fer-los companyia en els funerals, que pel bé de la seva ànima se celebraran el dimarts vinent, dia 18, a les deu del matí, a l'església parroquial de Sant Feliu.

Sabadell, 16 de juliol de 1922

D. Enric Morell i Isern

ha mort

havent rebut els Sants Sacraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

La seva esposa donya Adalberta Tarré, fills Maria, Maria Lluïsa, Enric i Manuel, fills polítics Ramon Soler i Maria Muste, néts, germans, germans polítics, nebots i nebots polítics, cosins i cosins polítics i parents tots, en participar als amics i coneguts tan sensible pèrdua, els preguen que el tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir a l'enterrament que tindrà lloc demà, dilluns, 17 del corrent, a les onze del matí, per acompanyar el cadàver des de la casa mortuòria, Plaça del Teatre, 8, a l'església parroquial i d'allí a l'estació de França, per ésser traslladat al cementiri de Sant Pol de Mar.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

Aniversari

del

RND. DR. D. PAU COSTAS I MIQUEL Pvre.

RECTOR DE LA CONCEPCIÓ, D'AQUESTA CIUTAT

que morí el dia 16 de juliol de 1921, rebuts els Sants Sacraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

L'ltre. Col·legi de Rectores d'aquesta ciutat, Rnd. senyor Econòm. M. lltre. Junta d'Obra i Gloriosa de l'esmentada parròquia, Rnd. Dr. D. Domènec Avellaneda, Pvre., germans polítics, nebots, cosins, família tota i marmessors testamentaris, en recordar als amics i coneguts tan sensible pèrdua, els preguen que el tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir a l'Ofici i misses que en sufragi de la seva ànima se celebraran demà, dilluns, dia 17 de l'actual, a les deu, a la seva església parroquial.

Les misses després de l'Ofici i de seguida la del perdó. No es convida particularment.

Agraïnt l'assistència el dol es dona per despatx.

L'Emm. Sr. Cardenal-Arquebisbe de Tarragona i Excm. Srs. Arquebisbe de València, Bisbes de Barcelona, Tortosa, Lleida, Vich, Seu d'Urgell i Solsona, es dignaren concedir indulgències en la forma de costum.

Soler i Torra Germans

Banquers

Rambla d'Estudis, 13, i Bonsucés, 1

Admetem subscripcions a la nova emissió de

80.000 Obligacions Municipals

de 500 pessetes cada una, al 6 per 100 d'interès anual, i amortitzables en 15 anys, al tipus de 102 per 100, pertanyents a l'emprèstit per a la

Exposició de Barcelona

amb la garantia general del

AJUNTAMENT DE LA CIUTAT

al canvi de **94 1/2 per 100**, o siguin **472.50** pessetes amb cupó 30 setembre, lliure de comissió

Negociem el cupó del **DEUTE AMORTITZABLE 5 per 100**, venciment 15 d'agost pròxim

Capses de luxe

per a bodes i bateigs. Antig Casa BARGUES. Sant Pau, 38.

DR. BREMON Raigs X. Radiografia. Radioterapia. Instal·lació transportable a domicili. **BRUCH, 46.** — De 4 a 6.

G. ALOMAR ha traslladat el seu despatx de Vies urinàries, **ARIBAU, 5**, principal, de 11 a 1 i de 3 a 5. Festius: de 10 a 12. Econòmica: **UNIO, 20**, de 7 a 9.

Participariem

en les despeses d'un camp de futbol, si se'ns permetés usar-lo en determinades hores.

Ofertes a J. C., 44, LA VEU DE CATALUNYA.

CAMISERIA	
F. VEHILS VIDAL	
2, Portal de l'Angel, 2	
CAMISES PERCALA	9
CAMISES BATISTA	15
SAMARRETES CREPE	5
SAMARRETES RUMPF	7
MITGES SEDA	3
MITGES ESPIGUETA	4
ESPECIALITAT EN CAMISES A MIDA	

Alcohols purs

rectificats de 96.97°. Especials per a Clíniques, Laboratoris, Farmàcies i Perfumeries.

ANISSATS

DE TOTES CLASSES

Venda a l'engròs i al detall

A. ANTICH

Ronda Sant Pau, 32.-Telèf. 810 A

LLOGARIA

camp de futbol, tanest a ser possible, i a prop de la ciutat o de les seves vies de comunicacions.

Escriure a J. C., 44, LA VEU DE CATALUNYA.

Subscripció pública

de

80,000 OBLIGACIONS MUNICIPALS

de 500 ptes. cada una, al 6 per 100 d'interès anual, pagador per trimestres i amortitzables en 15 anys, a partir de l'any 1928, al tipus de 102, pertanyents a l'emprèstit per a

l'Exposició de Barcelona

amb la garantia general de

l'Ajuntament de Barcelona

quedant especialment afectes a l'amortització d'aquest emprèstit els ingressos interiors de l'Exposició que corresponguin a l'Ajuntament i tots els arbitris especials que es concedeixin destinats a aquesta, així com la totalitat del producte líquid de la venda de terrenys sobrants al Parc de Montjuich; abligant-se, demés, l'Ajuntament a celebrar un sorteig extraordinari avençat en una o dues vegades, destinant-li el 50 % del rendiment de tots els ingressos interiors de l'Exposició i dels arbitris especials que s'autoritzin destinats a aquesta, amb un mínim d'assegurats de 15.000.000 de pessetes, efectuant-se els dits sorteigs dintre els dotze mesos següents a la clausura de l'Exposició.

Fixat en principi l'any 1925 per a la celebració de l'Exposició, l'Ajuntament de Barcelona, previs els tràmits legals corresponents, ha acordat la creació de 130.000 Obligacions per un nominal de 65.000.000 de pessetes, de les quals formen part les presents 80.000 Obligacions que figuren al peu i que s'ofereixen amb cupó 30 de setembre en subscripció pública.

que tindrà lloc el 17 de l'actual a títol irreductible al tipus de 94 1/2 per 100, o sia 472 Ptes.

pagadores a l'acte contra lliurament dels títols provisionals.

Les comandes seran ateses fins al límit de lo disponible, reservant-se el SINDICAT ASSEGUADOR la facultat de tancar la subscripció en el moment que cregui oportú.

Es gestionarà la immediata inclusió d'aquestes Obligacions en la cotització oficial i l'ur admissió a pignoració al Banc d'Espanya.

LLOCS DE SUBSCRIPCIÓ

Banc Hispano Colonial	Banc de Catalunya
Banca Mir, S. A.	Rosés i Companyia
Nebots de Paraisols i Companyia	Fills de Magi Valls
Monell Germans	Fills de F. Mas Sardà
Banca Tusquets, S. A.	
Banc de Prèstecs i Descomptes	
Jover i Companyia	
Soler i Torra Germans	
Banc Urquijo Català	Banca Arnús
Banc Espanyol de Crèdit	Garriga-Nogués Nebots, S. en C.
Banc de Biscaia	Banca Marsans
Banc Central	Societat Anònima Arnús-Gari
CASSA DE LA SELVA: Bosch i Codolà, Jubert i Presas	
GRANOLLERS: Banc de Granollers	
REUS: Banc de Reus de Descomptes i Prèstecs	
RIPOLL: P. Suñer Ferrer	
TARRAGONA: Banc Comercial de Tarragona	
TORTOSA: Banc de Tortosa	
VALLS: Banc de Valls	
VILANOVA I GELTRÚ: Banc de Vilanova	

i a totes llurs Agències i Sucursals.

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4

BARCELONA

Queda oberta la negociació del cupó

Deute Amortitzable 5 per 100

Venciment 15 d'agost pròxim, així com la del cupó

Cèdules Argentines, sèrie L

Venciment 1.er de setembre pròxim

Direcció telegràfica: **MARSANSBANK**

Apartat de Correus núm. 1.

Telèfons números... **4530 A.**
4531 A.
4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Conde de Peñalver, núm. 18

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

Dimissió del ministre de la Guerra.—El general Burguete, Alt Comissari

DE LA PRESIDENCIA

Madrid, 15, 2 tarda.
El cap del Govern ha despatxat amb el Rei de deu a onze del matí.

En sortir del Palau, el senyor Sánchez Guerra l'han interrogat els periodistes sobre el nomenament del nou Alt Comissari.

El cap del Govern ha contestat que ja l'havia posat a la firma del Rei, però que no facilitava el nom perquè necessitava fer una consulta.

El cap del Govern, des del Palau s'ha traslladat al seu despatx de la Presidència.

Allí han acudit els periodistes a les dotze, observant certa agitació estranya en aquell departament.

Quan el senyor Marfil ha sortit a rebre'ls, aquells li han preguntat si pasava alguna cosa.

—Res, senyors,— ha contestat el senyor Marfil.— si volen saber quelcom vinguin dintre de mitja hora, o esperin-se.

Els periodistes, ja intrigats, han optat per esperar-se, i al cap de mitja hora, després de conferenciar amb el president, el sots-secretari senyor Marfil, els ha dit:

—Com ja saben, en aquests casos delicats, els ministres sempre posen les seves dimissions a mans del president si ho considera convenient, i el ministre de la Guerra ha presentat la seva dimissió.

El cap del Govern ha posat a la firma del Rei el decret, admetent la dimissió del ministre de la Guerra, general Olaguer, i un altre, encarregant-se personalment de la cartera el senyor Sánchez Guerra.

Com vostès saben, en està en aquest moment pendent la implantació del protectorat civil al Marroc, i la resolució i discussió de l'expedient Picaso, i ningú millor que el president pot atendre aquests extrems tan interessants, així com a la discussió parlamentària.

Aquesta tarda, a primera hora, prendrà possessió el president de la cartera de Guerra, i després, en la sessió del Senat, el president donarà compte de la dimissió.

—S'ha firmat el nomenament d'Alt Comissari?

—Sí, s'ha firmat, i el president el facilitarà aquesta tarda.

—Es el general Burguete?

—Aquest és el que té més probabilitats, però necessita el president fer algunes consultes.

Per notícies posteriors se sap que el nomenament ha recaigut en el governador militar de Madrid.

EL REGLAMENT DE CASES BARATES

Algun diari s'estranya que no s'hagi publicat a la «Gaceta» el reglament de cases barates i el sots-secretari del ministeri del Treball ha manifestat el següent:

—El reglament de la llei de cases barates es publicarà dintre de pocs dies.

Consta de 450 articles i s'ha aprovat sota la base de la proposta redactada per l'Institut de Reformes socials, si bé a la taula del ministre i en les deliberacions del Consell de ministres s'hi han introduït modificacions fonamentals, les unes per a la major eficàcia de la llei, i de detall les altres que ategen a 79 articles.

L'extensió de l'esmentat reglament explica la dilació d'uns pocs dies per a compendre i fer la tirada de la edició oficial a la «Gaceta» de Madrid.

SOBRE EL DEBAT DEL MARROCCO

La premsa reproduïx judicis sobre els debats d'ahir al Senat.

El general Añau, diu:

—Això d'ahir ha estat una vergonya. Cui reconèixer que el Govern ha procedit en la seva actuació desconsideradament amb el general Berenguer.

Almen ja — ha afegit — el cap del Govern ha fet molt malament amb aplaudir al general Berenguer, per no haver anat a Mont Arut. Si no volia censurar, havia de callar, però aplaudir-lo, mai.

El diari comenten el discurs pronunciat ahir al Senat pel general Berenguer.

«A B. C.» diu que té una demostra-

ció complidíssima, documentada i minuciosa de la seva irresponsabilitat en l'enfonsament de la Comandància de Melilla.

Així resta més al descobert la irregularitat amb què s'ha procedit en el Consell Suprem de Guerra i Marina, postergant les responsabilitats comprovades per a suposar les que, fins d'existir, estarien absolutament apart i fora de la seva jurisdicció, i, per consegüent, sense cap finalitat legalment irrealitzable, sense altra finalitat presumible que la de l'escandol, per al que sigui i per al que li aprofiti.

El Govern ha col·locat apart de l'episodi, d'aquella veritat, que no el necessitem per a prescindir del general Berenguer més fàcilment si li hagués convingut.

No és menys veritat que abans que pogués destituir el general Berenguer i abans que pogués acceptar-li l'obligada dimissió, el general estava destituït de fet pel Consell Suprem de Guerra i Marina.

Això promourà un altre debat en la propera tramitació del pressupost del Marroc.

«La Libertad» diu que en el discurs del general Berenguer hi assenyalaven els comentaristes almenys tres omissions igualment de dolore: Primera: El general saltà des de Mont Arut a la seva tasca, sense tenir una frase d'explicació raonada a la campanya de Melilla i a l'ús dels 170.000 homes que Espanya li confia.

Referent a aquests extrems tan essencials, res no ens va dir ahir a l'Alta Cambra.

En canvi, els senadors i el públic contemplaven amb sorpresa l'anfany amb què el general Berenguer, el general Luque i el ministre de la Guerra, es dedicaven a la redemptora obra de dilucidar si les cartelles de cert diari havien anunciat l'acord del Consell Suprem, un divendres a la tarda o un dissabte al matí.

El país està salvat.

«El Imparcial» diu que la lectura dels documents fets ahir al Senat pel general Berenguer, confirma punt per punt la tesi acusadora.

En Berenguer va conèixer la situació i res no féu per a evitar-la.

També assenyalava que des d'Annual saltà a Mont Arut, deixant una gran lacuna en el seu informe.

Diu que si tan dolentes eren les tropes que li van trèmer de la Península, no tenen explicació les alabances xardoroses que els dirigí, a les quals posà en joc Mont Arut abans de rendir-se.

«El Liberal», diu que en el debat, més que examen serà de la catàstrofe, s'han vist pugnes i rencúries d'aquests i altres personatges, d'aquest i els altres organismes, i s'ha vist també que tots tenen la teulada de vidre.

Resulta que un general culpable — que per a nosaltres no hi ha dubte que el general en cap d'un exèrcit derrotat ho és en primer terme — ha romàs prop de dotze mesos sostingut en l'importantíssim càrrec que exercia, per diversos ministres de la Guerra, per diversos Governos, que s'han solidaritzat amb ell, sense parlar-se a examinar la transcendència de la catàstrofe esdevinguda. Per dificultats de substitució per por d'assumir responsabilitats, l'Alt Comissari, general en cap del desastre ha continuat en el seu lloc fins que un organisme estrany al Govern ha deduït una acusació en contra d'ell, en la distància d'un any dels successos.

«El Debate», elogia sense reserves el discurs del general Berenguer i diu que aquest demostra perfectament la seva inculpabilitat, així com la injustícia amb què el Govern ha procedit i afegeix al final:

Referint-nos al prestigi del general Berenguer, pot dir-se que per a ell fou bona la tarda d'ahir al Senat. Per al President del Consell i el ministre de la guerra fou una tarda dolenta i ho fou per a Espanya en l'esperit de la qual repetitixen aquests episodis dolorosos.

Sigui quin sigui el curs d'aquestes, simple, el que importa veure-hi del problema del Marroc, que cada dia urgeix més que sigui resolt amb tot Espanya.

ELS EXPULSATS DE L'EXERCIT

Madrid, 15, 4 15 tarda.
Diversos alumnes de l'Escola Superior de Guerra han dirigit una carta al president de la Junta Informativa de l'Arma d'Infanteria, en la qual per conducte d'aquest senyor dirigien una salutació a tot l'exèrcit.

Recorden que en tota ocasió han expressat a llurs companys el seu desig de reprendre amb ells antics llaços d'afecte i cordialitat, qualsevol que fos el resultat de la demanda presentada davant del Suprem.

La sentència d'aquest ha vingut a coincidir amb l'acord de l'Oficialitat de l'Arma d'Infanteria que per gran majoria desitjava llur reintegració a l'Arma.

Corresponen a aquests sentiments d'afecte estenen els braços a llurs companys.

Acaba la carta amb aquest para-graf:

«No es pot veure en aquestes paraules nostres sinó el desig, molt sincer i molt noble, d'acabar d'una vegada per a sempre les diferències que a tots ens perjudiquen, com perjudiquen en general a tot l'exèrcit, per al prestigi del qual som els primers cridats a veïllar, i acabar-lo amb un abraç fraternal en que es fonguin els nostres sentiments i s'ansin els nostres cors.»

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica:

D'Estat. — Llei autoritzant el Govern per a procedir a la ratificació del projecte de conveni referent a l'atur forçós adoptat a la Conferència Internacional del Treball reunida a Washington.

Altra autoritzant el Govern per a procedir a la ratificació del conveni concernent a l'empleu de la dona abans i després del desallurament i creació pel Govern d'una Caixa d'assegurança obligatòria de maternitat.

De Governació. — Reial Ordre disposant que les autoritats governatives excitin el zel de les municipals perquè pels pèns químic i altres funcionaris a les seves ordres s'inspeccionin constantment les fàbriques de conserves.

Del Treball. — Reial Ordre disposant es nomeni una comissió que s'encarregui de proposar l'oportú projecte de reforma de les disposicions contingudes al Reglament per a l'execució de la vigent llei de propietat industrial i comercial, segons les conveniències que la pràctica aconselli.

La Direcció general de Correus i Telègrafs anuncia a la «Gaceta» que el dia primer d'agost pròxim serà inaugurat el servei de gir postal entre França i Espanya sota les següents condicions:

Primera. — S'admeten girs per a cursar per correu o per telègraf.

Segona. — El límit màxim de cada gir serà de mil francs corresponents, o de l'equivalència d'aquesta quantitat en pessetes, al tipus de canvi oficial, mant fixat i comunicat a les oficines de correus interessades en ambdós països.

Tercera. — Es van admetre girs postals i telègrafs per a totes les oficines de França, Algèria, i per a totes les oficines franceses a l'estranger, les quals són: Constantinoble (Turquia), Alexandria i Port-Said (Egipte), Rodas (Siria), Pequín, Amoi, Fou-Tcheu, Anken, Shanghai, Tientsin i Tobeu (Xina).

REPRODUCCIÓ DEL DEBAT

El proper diàleg es discutirà al Senat el projecte del Marroc.

Amb aquest motiu es reproduirà el debat i parlaran els senyors Golcochea, Maestre (don Tomás) i el marquès d'Alhucemas.

L'IMPOST SOBRE AUTOMOBILS

Madrid, 15, 5 15 tarda.

En el dictamen de la comissió mixta sobre el projecte de llei de reforma tributaria, pel que es refereix a la fixació de les quotes aplicables als automòbils, s'estableix la següent escala de gravamen:

Cilindrada del motor per decilitres: fins a 9, 425 pessetes; fins a 13, 465; fins a 17, 505; fins a 21, 545; fins a 25, 585; fins a 29, 625; fins a 33, 665.

fins a 37, 1.100; fins a 41, 1.250; fins a 45, 1.370; fins a 49, 1.480; fins a 53, 1.590; fins a 57, 1.700; fins a 61, 1.810; fins a 65, 1.920; i fins a 69, 2.030; de 69 per amunt, es cobraran 125 pessetes més per cada 4 decilitres d'augment.

La quota màxima no excedirà mai de 2.500 pessetes.

Aquests gravaments s'aplicaran als automòbils quan el preu de llur venda al mercat espanyol en estat de nous excedeixi de 10.000 pessetes, i es reduiran en un 30 per cent quan el seu preu no arribi a l'expressada quantitat.

Es determinarà el concepte tècnic de cilindrada previ informe del Reial Automòbil Club d'Espanya.

Aquests canvis, requerida anualment pel ministre de Finances, publicarà una relació de capacitat dels automòbils que figurin al registre general de vehicles amb motor mecànic que aquella entitat té al seu càrrec.

El ministre dictarà disposicions per a la tributació dels automòbils de luxe empleats per industrials, per als de proves i els destinats al servei públic.

La tarifa per aquestes classes no podrà excedir del 75 per cent, per als primers, i del 50 per cent per als últims.

També assenyalava el ministre de Finances les quotes aplicables als autocicles, side-cars, motocicletes, etcètera, en la deguda proporció amb les quotes corresponents als automòbils de menor importància.

Així mateix es fixaran les dels vehicles amb motor elèctric, aplicant les quotes de les escalas que s'aproximin més a la potència efectiva.

No podran establir-se arbitris municipals ni provincials, ni tampoc exigir-se el pagament de què fins ara han vingut cobrant els Ajuntaments i les Diputacions sobre els carruatges i instruments de transport esmentats anteriorment, ni recarreges sobre les quotes assenyalades.

L'administració i recaptació de l'impost de transports corresponent a la secció de transports especials i de luxe que es crea per la present llei, estarà a càrrec dels Ajuntaments del domicili del possessor, en quals municipis s'hagi suprimit o se suprimeixi l'impost de consums i de l'Estat en els restants termes municipals.

E's estableixen després regles per a distribuir l'impost de la recaptació entre l'Estat i els Ajuntaments.

El carruatges i automòbils que no circulin tributaran només pel 50 per cent de les quotes anteriors.

Totes les quotes es pagaran per trimestres naturals.

DE LARRAIX

Larraix. — El general Sanjurjo ha marxat al zoco, el Jemis de Beni-Aros amb el seu ajudant i cap de l'Estat major i altres caps.

S'ha realitzat un nou i important combol a les llines avançades.

Procedents d'Alcázar han vingut evacuats cap als hospitals nombrosos malalts.

Les esquadretes continuen prestant servei nocturn i fent bombardeigs sobre el campament del Raisuni.

Seguixen arribant forces de les concentrades en el darrer període de les operacions.

LA REINA A BILBAO

Bilbao. — Sense previ avís s'ha presentat a les Arenes la Reina Victòria, amb algunes persones del seu seguit.

S'ha dirigit al Club Marítim, on la han rebuda les autoritats i personalitats.

Després d'esmorzar ha estat a Bilbao, visitant alguns comerços i fent algunes compres.

Darrerament ha visitat l'Hospital de la Creu Roja, tornant a Santander en automòbil.

UNA UNIVERSITAT

Valladolid. — Ha produït gran satisfacció la notícia que probablement s'instal·larà aquí una Universitat hispano-americana.

S'ha reunit l'Ajuntament, examinant

l'escrit del rector de la Universitat, acordant donar tota mena de facilitats, adhoc regular terrenys per a instal·lar aquí l'esmentada Universitat.

EL NOU ALT COMISSARI

Madrid, 15, 6 15 tarda

Aquesta tarda, en l'enterrament de la filla del senyor Sánchez de Toca, esposa del marquès de Lema, ha dit el senyor Sánchez Guerra als periodistes que havia estat ja nomenat Alt Comissari d'Espanya al Marroc el general Burguete, en col·laboració amb el general Castro Girona, que va al Marroc de cap superior de les forces indígenes.

El general Castro Girona marxarà aquesta nit a l'Àfrica a possessió del seu nou emplaç.

El general Burguete encara roman-drà alguns dies a Madrid, celebrant algunes conferències.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — Alguns hidro-avions i aeroplans assistiran al concurs d'aviació que se celebrarà a València.

Els aeroplans comandats pel capità Galarza han bombardejat Tafersit i Tensaman, dissolent un zoco i causant grans baixes.

Ha marxat a Huelva, el canoner «Laya», amb l'objecte d'assistir a les festes colomines.

Els propietaris i agricultors d'aquesta plaça obsequiaran amb un banquet al director de «El Telegrama del Rif», senyor Lobera, amb motiu d'haver aconseguit la consolidació dels terrenys.

Madrid, 15, 9 15 nit.

A les sis en punt comença la sessió, presidida pel general Marina.

Al banc blau, el cap del Govern i els ministres d'Estat, Governació i Hisenda.

Un secretari dona lectura a la comunicació del Govern, donant compte d'haver estat acceptada la dimissió del ministre de la Guerra.

Ordre del dia.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

S'aproven definitivament alguns dictàmens sobre crèdits extraordinaris.

El marquès d'ALHUCEMAS s'estranya que, en llegir-se l'anterior comunicació, el cap del Govern no hagi explicat l'abast de la crisi.

El senyor SANCHEZ GUERRA diu que aixell era el seu propòsit en ve-nir a la Cambra.

Sóc — s'afegeix — un home parlatmentari, però no protocolari; més, ja que se'm presenta ocasió, val a explicar breument el desenvolupament de la crisi.

El general Olaguer, que té indubtable talent, no ha pogut, per circumstàncies particularíssimes, fer-ne ús parlamentari, i fa alguns dies em va donar a entendre el seu desig d'abandonar la cartera. En realitat, la crisi la coneixia el Senat des de la sessió d'ahir. Pel que a mi toca, crec que els homes públics han de donar a la seva patria tot el que donin de si, i jo m'he fet càrrec de la cartera.

El senyor IZQUIERDO. — I de l'Alta Comissaria, no se n'ha fet càrrec S. S. (Grans i perillousos rumors).

El marquès d'ALHUCEMAS. — S. S. — diu al president — ha explicat al meu entendre suficientment les raons que ha tingut per al canvi de Govern; i jo, per la meua part, respecte les esmentades raons.

El senyor SANCHEZ GUERRA dona les gràcies breument i fa notar el caràcter parcialíssim de la crisi, i pel que toca al senyor Olaguer, diu que abans de mal, s'aconseguirà, portant-lo a un lloc digne dels seus mèrits.

Sense discussió s'admet el dictamen de la Comissió mixta referent al projecte de llei sobre reforma de la contribució territorial.

S'aprova el dictamen del pressupost referent al deducibles i ingressos de les posicions espanyoles de l'Àfrica occidental.

També, sense discussió, es aprova el dictamen de la Comissió permanent d'Instrucció pública, referent al projecte de llei relatiu a la construcció i organització en aquesta Cort de

L'Institut d'Investigació biològica que porta el nom de don Santiago Ramon i Cajal.

El senyor ROYO VILLANOVA (don Ricard) fa constar el seu vot entusiasta a favor del projecte i a aquelles manifestacions s'hi adhiereixen els senyors PULIDO, MAESTRE (don Tomàs), i altres.

Es posa a discussió el pressupost de despeses del ministeri d'Instrucció pública i Belles Arts.

El senyor GIL CASARES consumeix un torn en contra de la totalitat del dictamen. Diu que aquest pressupost, que és el més important, és també el que se li presta menys atenció i així es dona el cas que el nombre d'al·fabetats a Espanya assoleixi una xifra verament extraordinària.

S'ocupa de la manca d'escoles i centres d'ensenyament, cosa que cal remeiar si es vol que Espanya formi part del grup de països cultes.

Es plantja que en el dictamen no hi aparegui consignació per a l'ensenyament de sordo-muts i orbes.

Opina que l'ensenyament a les poblacions rurals ha d'ésser confiada als rectors, i sobre d'això desitjaria saber el parer dels prelates, molt especialment del Patriarca de les Índies.

Novament es refereix a la poca consignació dels mestres, escassetat d'escoles i manca de material pedagògic.

La comissió li contesta breument i rectifiquen tots dos.

Occupi la presidència el senyor Rolland.

El senyor ROYO VILLANOVA (don Ricard), qualifica el pressupost que es discuteix de mesquí i ridícul.

Es dol que quan es discuteix un pressupost de la importància del de Instrucció pública, gairebé no hi ha senadors a la Cambra, i que quan es produeixen espectacles tan de dolbre com el d'ahir, manquen seients a la sala de sessions.

Diu que a Saragossa no hi ha Escola de Sordo-muts, però hi ha un Asil de Germanetes franceses que donen ensenyament a aquells desafortunats.

Malgrat això, no se'ls dona cap subvenció, però confia que aquest oblit serà subsanat.

Li sembla molt bé que els catèdrics de Madrid i Barcelona tinguin consignació per residència, però li sembla malament que aquesta consignació no es faci extensiva als d'altres capitals.

La Universitat de Saragossa tampoc ha merescut, per part del ministre i de la comissió, cap atenció.

La Universitat de Saragossa — diu, en referir-se a l'autonomia universitària — és rodonament i categòricament partidària de l'autonomia; però és necessari que la Universitat tingui mitjans per a desenvolupar llurs funcions culturals.

No pot menys que dedicar un complet elogi al senyor Silió, el qual ha estat l'únic ministre que ha fet alguna cosa positiva en pro de l'autonomia de les Universitats.

Acaba demanant que interinament arribi l'autonomia, amb ella o sense ella, és concedeix mitjans a les Universitats perquè puguin desenvolupar-se.

El senyor PAGES intervé per a fer un elogi de la Universitat de Sevilla. Demana millores per als auxiliats que estan ridículament retribuïts.

Creu que l'autonomia sense diners serà completament ineficàcia.

El senyor ARCHILLA també intervé, assegurant que molts catèdrics no són partidaris de l'autonomia universitària, i sobre tot de l'autonomia concedida per Decret.

El senyor SILLÓ fa observar que no és l'ambient de la Cambra el més apropiat per a un debat de la importància d'aquest.

No pensava intervenir fins que es posés a discussió el capítol tercer, però les freqüents al·lusions de què ha estat objecte, l'obliguen a intervenir en aquesta part del debat.

Si la Cambra creu que ha d'afornar la seva intervenció, acatarà el seu mandat; però si ho entén d'altra forma, prega que se li reservi la paraula per a la sessió del dilluns.

El senyor SAENZ DE QUEJANA, de la Comissió, fa algunes consideracions en defensa del criteri que ha sustentat en emetre el dictamen.

Queda acabat el debat de primer torn a la totalitat.

Es dona lectura al pressupost del Marroc i es declara la seva urgència.

La sessió s'aixeca a les nou menys deu minuts.

L'ENTERRAMENT DE LA MARQUESA DE LEMA

Madrid, 15, 8'30 nit.
A dos quarts de cinc ha estat conduït a l'estació del Nord el cadàver de la marquesa de Lema, duquessa de Ripalda, que rebrà sepultura al

panteó que la família posseeix a Vergara.

Al cap de la comitiva i obrint marxa, formava una secció muntada de la guàrdia municipal, a la qual seguia la clerecia amb creu alçada i una modesta carrossa tirada per quatre cavalls, que conduïa la caixa mortuòria.

La presidència oficial del dol la componien els senyors bisbes de Sió i de Madrid-Alcalá; el coronel Obregón, en representació de S. M. el Rei; el cap del Govern, el President del Congrés i el vice-president del Senat, general Marina.

Hi havia una segona presidència, composta per individus de la família i el director espiritual de la finada.

En l'acompanyament figuraven l'infant don Ferran, tot el Govern, l'alcalde de Madrid, el governador civil, els senyors marques d'Alhucemas, Rodríguez (don Tirso), vescomte d'Eza, marquès de Figueroa, marquès de Valdeiglesias, Vázquez de Mella, general Weyler, Silió, Silveira, i altres molts que farien interminable la llista podent assegurar-se que hi estava representada tota la societat madrilenya.

El dol s'ha acomiadat a la Plaça de Colom, on quasi tots els assistents han agafat els cotxes seguint fins a l'estació.

LA TARDA AL SENAT

A dos quarts de sis han començat d'arribar els senadors a l'Alta Cambra. Molts d'ells han estat a casa del President senyor Sánchez de Toca.

Entre els primers d'arribar figurava el general Villalba.

Immediatament l'han voltat uns quants periodistes i senadors.

— Com és — li ha preguntat un periodista — que estant vostè tan a prop, al camp de Gibraltar, no hagi vingut a presenciar el debut d'ahir?

— Perquè no vaig poder — ha contestat, el·ludint una altra resposta més categòrica. — Havia de demanar permís i no ho vaig saber amb temps suficient.

— D'aquí a un parell de dies — li ha dit un altre periodista — el veurem a vostè de ministre de la Guerra.

— No ho crec.

— A què ha vingut vostè?

— A res. A tafanejar una mica i res més.

— Però, no serà vostè ministre?

— A mi ningú m'ha dit res.

A tres quarts de sis ha augmentat la concurrència al Senat.

Als pocs minuts ha arribat el general Marina, i poc després han començat d'arribar els ministres per a assistir a la sessió, que anava a començar de seguida.

Tots ells, així com molts senadors, venien de l'estació del Nord, d'acompanyar el cadàver de la senyora marquesa de Lema.

MANIFESTACIONS DEL GENERAL BURQUETE

Madrid, 15, 10'30 nit.

El general Burquete ha estat preguntat pels periodistes sobre els seus plans al Marroc, i ha contestat el següent:

— Què faré al Marroc? Tot el que pogués dir ho tinc dit moltes vegades en els meus llibres. La teoria la sé; no sé el que hauré de canviar d'aquesta teoria, perquè han canviat les circumstàncies de temps i de lloc. Però jo soc conseqüent amb mi mateix.

He escrit que al Marroc no cal fer obra de penetració, sinó obra de compenetració. I no puc ni dir, aquí, res més.

El general Burquete creu que la guerra és un art d'execució. Per a ell, no hi ha solució militar, sinó solució política. La guerra és només una arma de la política: la que s'utilitza en situacions extremes. La guerra és la cirurgia, només utilitzada quan fracassa la terapèutica.

Ha manifestat també que no són necessària al Marroc tants soldats com hi ha ara. Venjada l'ofensa i reparat l'honor, per a l'obra futura no serà necessari que Espanya suportï l'aclaparament econòmic de tenir en peu de guerra 150.000 soldats, i molts dels que hi ha allí es reintegraran a la Península.

El general Burquete es considera compatible amb tots els generals que tenen comandament al Marroc. Per a tots té un testimoni de consideració i d'afecte. A tots espera tenir-los com a eficaços col·laboradors.

El nou Alt Comissari es proposa marxar a pendre possessió del seu càrrec el dimarts o el dimecres vinent, tan aviat com acabin les conferències que, com és natural, haurà de celebrar amb el Govern.

Els diaris reproduïen textos publicats en el llibre que edita en 1914, titulat «El problema del Marroc».

Flor de Juliol

Regina del Carme

Els blats són segats. Els rostolls fets una aresta. Les espigues i roses s'han doblegat i caigut al mateix cop de falç. Quin bat-i-bull a les eres! Quin bé de Déu als graners!

La Providència ha passat generosa per la terra i l'ha rublerta de recapte i provisió, i la provisió ha dut l'allegria a les comarques i a les cases. Beneides les flors que granen; car l'home no en viu de la flaire i color de les flors, sinó dels fruits que donen. I sort que la Primavera florida és sempre missatgera de l'estiu fructífer. Aquí, a la plana baixa, el sol de canícula va, poc a poc, col·loctant; les flors que resten imadurats els fruits collidors; mes als puigs altívols, a l'alta muntanya, tot just comença la Primavera. Quina verdor! Quina florència allí dalt! Els ocells encara hi entonen la primera estrofa primaveral, tot gronxolant-se sobre els brins d'herba d'aquelles prats de esmaragda, clapisats de poncelons de rosella i de petits caps-blus, quan aquí baix les cigales canten el «foc-foc» de la xardor d'estiu que tot ho asseca. O, com me'ls miro, els Pireneus florits, les muntanyes regalades que a fruit conviden! I tot mirant-me'ls mentre la idea d'altres muntanyes que no he vist i conec, d'altres muntanyes més florides i regalades encara, com la muntanya Santa del Carmel, que començant a florir nou segles abans que somrigués a la terra la Primavera de la gràcia, ha fet arribar fins a nosaltres tanta flaire de flors i abundor de fruits, que de Llevant a Ponent no se sent més que el càntic de «Glòria al Carmel! Glòria a Maria!» I a cada crit de glòria es fa el Carmel tan alt, que per ell s'uneix el cel amb la terra, cobricelat tota dos amb un sol mantell, que és el de Maria.

El Carmel, mirat amb els ulls del geògraf i el naturalista, és la muntanya més alta i frondosa de Judea; més mirat amb els ulls del creient, del cristià, és la muntanya de l'expectació, la muntanya dels vidents, la muntanya profètica de la Verge; perquè allí fou contemplada la Tota Pura, moltes centúries abans de son adveniment al món, pel celestí Profeta Elies, qui la veié figurada en una boira misteriosa que alçava-se del Mediterrani com un punt blanc, en forma de petjada humana, s'anà estenent per l'espai com un pergamí immens, desentent-se de sobte, en suau plúgim que abania la terra seca de quaranta mesos i amorosa els cors durs d'anyes, com el del rei Acab, que davant de tal visió acotava son front altívot fins a besar els peus del Profeta de Maria.

El Carmel és una muntanya sagrada com Oreb i el Sinai. Allí Déu parlava a Elies i Eliseu i altres que vivien en aquelles soledats florides, donant-los, entre símbols i figures, poder per a endorracor els ídols de Baal, que eren adorats a Sidón i Tir. Allí reunits els fills del Profeta eren animats per l'esperança en Maria, i la invocaven i els protegia ja abans de l'ésser, fent davallar foc del cel i regular, a son nom, les aigües de la mar quan els plavia.

El Carmel cantat per tantes citares d'or, com la natura es deixondia a trenc d'albe, s'anima un jorn amb la presència reial de sa Regina, i en ésser visitada personalment per Maria aquella muntanya de les eternes esperances, l'olor dels lliris se sentia des dels collets de la mirra a les vinyes de Salomó, a qual flaire entonaren a chor els fills d'Elies aquell himne nupcial que anys ha aprenien: «Caput tuum ut Carmelus». El vostre front com el Carmel.

Aquell nit d'algunes penjat al cel que conservava com en família les tradicions del Sant Profeta, aixeca el vol a sa vista, com un esbart misatger de sa protecció, i estenent-se aviat per l'univers a pregonar la gràcia original de la Verge que havien vist, el Carmel dona un títol a Maria: el del Carmel. I Maria dona ensams a sos fills el de Carmelites.

El Carmel és la primera Orde mariana del món que es funda a llor de la Verge sense màcula, com el Carmel és la primera muntanya on s'aixeca un temple a Maria.

Per això tot el món la conec, la Mare de Déu del Carme. És la Mare de Déu de tots els pobles i de totes les races, dels mars i dels continents, perquè és la Mare de la Universal consolació: dels mars és estrella, de la terra i flor per als carmelites la Mare dels tendres idíl·lis, de les aparicions i dels privilegis.

Què és sinó aquella formosa matrona de mantell blanc i parda tònica que segueix les cadires del chor repartint als cantors flors oloroses i servint a sos carmelites al refetó, com esdevingué a la ciutat de Roda?

Qui és sinó Ella la que elxuga personalment la suor del treball als carmelites de Valladolid i la que incitava el front en la ciutat de Cestria en saludar-la sos fills amb l'Ave Maria? I no s'apareixia al cant de la Salve un jorn a Bolonya i deia als carmelites, en salmodiar el «Jesum benedictum fructum ventris tui nobis post hoc exilium ostendes», que els mostraria a son Fill santíssim en el present com en el segle venidor? I no és Ella la que aplegava els sospirs de Sant Simó Sick, sisè general de l'Orde Carmelita, quan després de viure anys a la cova oberta al tronc d'un arbre, implorava favors del cel sobre la gran família del Carme?

Era el 16 de juliol de 1251 quan pregant a Maria, li deia Sant Simó Stock «Flor del Carmel, poncel·la florida, resplendor celestial, verge fecunda i singular, mare placida sense conèixer baró, ala vostres carmelites doneu privilegis, Estrella del mar».

I Maria, davallant de la glòria, recolzada en el disc del sol i evocant tots els resplendors de la llum, se li apareixia tota encisera, amb dolçor de mare i majestat de reina, i posant-li amb ses pròpies mans l'hàbit del Carme, li deia besant son front: «Aquí tens, estimadíssim fill, aquest escapulari, privilegi i pacte d'aliança perpetua. El que mori amb ell no sofrirà les flames del foc etern...»

I Simó Stock restava com encisat, i Maria que el mirava amb fruïció, escoltava retornant al cel el càntic dolç d'agraïment de tota l'Orde carmelitana. Mentre el Papa Honori III, mogut per tal benefici, estatua a l'univers catòlic, en commemoració de la Verge del Carme, la festa que a llor seva anualment celebra l'Església, i tan agradívola seria a la Verge aquesta manifestació de reconeixement, que, com a corona de ses gràcies, revelava més tard al Papa Joan XXII que, com a Mare de misericòrdia, baixaria al lloc d'expiació el dissabte ovan abans de la mort dels carmelites («quantotius praecipue in die sabbati», segons Paul V i el brevari romà), i els pujaria al Carmel florit de la vida eterna. Revelació que donaria motiu a aquella corrandia popular que hem sentit cantar tantes vegades i que diu:

Aye Maria, sou concebuda sense pecat original: tots els divendres i dissabtes al purgatori devallau.

Com aquell arbre de vida que va veure l'Àngel de Patmos que creixent vora d'un riu dava fruit a dues ribes, així l'arbre del Carme, regat per la Verge Puríssima, també en les dues grans èpoques de la Llei escrita i de la Llei de gràcia ha sadollat de fruits el món; amb la sola diferència que en la primera època dona només que les primícies als esperancats solitaris que al Carmel vivien, i en la segona època el veritable esplet a tots els germans confrares que vesteixen el Sant Escapulari del Carme. Investidura que han estimat els Sants com un salvavides en la mar inconsistent de la seva existència: com un Sant Albert i un Sant Ciril, un Sant Joan de la Creu i una Santa Teresa de Jesús; gaudint-se de vestir-lo més que de la porpra, els Pontífex com un Honori III i un Joan XXII, un Urbà i un Climent V, un Gregori XIII i un Benet XV; ostentant-lo al pit grans monarques a tall d'escut gloriós com un Ferran i un Enric, un Carles i un Lluís de França, un Leopold d'Alemanya i un Felip d'Espanya, un Segimon de Polònia i un Sebastià de Portugal, prínceps d'Anglaterra i d'Escòcia, comtes d'Hibernia i d'Irlanda, magnats, cardenals i bisbes i altres eminències en virtut i saber, com són pocs els fidels cristians, cobretot a la nostra pàtria, que no siguin devots de la Verge del Carme i no vesteixin el seu Sant Escapulari, «salus in periculis», veritable salvació en tots els perills, com a Sant Simó Stock deia Maria. Havent-se pogut observar que la invocació a la Mare de Déu sota aquest títol és de les més populars a la nostra terra. Això vol dir que no és vana, sinó ben fonamentada; puig és prou conegut de tothom l'esperit pràctic del nostre poble, de llavis del qual

hem recollit pe ral cas particular la següent estrofa, que es cantaria la sens dubte en el temps de la Reconquesta, i que mentre prova que la nostra pàtria ha sabut esculturar en cants totes les seves gestes, revela també sa antiga confiança en la Mare de Déu del Carme, tot dient:

O Verge santa del Carme, si ens volieu escolta, ni un sol moro quedaria a la muntanya ni al pla, ni un sol moro quedaria enemic del cristià.

I no sols aquesta, sinó que en la guerra de la Independència, vulgarment coneguda entre nosaltres per la guerra de l'any vuit, es cantava també en alguns llocs de l'alt Llobregat, d'on l'hem tret, aquesta to-nada:

Napoleó diu que arriba per fer nostre poble esclau: Valguen-nos, Verge del Carme! Valguen-nos, Verge del Carme!

També en l'última guerra civil d'Espanya, entre moltes altres còpies que es cantaven, totes intencionades, guardem record d'aquesta que traduïm lliurement:

A on aneu, Verge del Carme?

A on aneu tan afligida?

— Vag a buscar un bon Rei,

que l'Espanya està perduda.

I abans del darrer desastre colonial, quan tanta farandola es feia per a entusiasmar als que anaven a llunyanes terres a pagar la contribució de la sang, llegírem en algunes revistes i fins en algun diari liberal versos com el següent:

«Allende de los mares al irte, hijo no temas, no, las balas del enemigo, mientras tu pecho lleve este escapulario de mi Carmelo.»

Tot el que ve a demostrar que és molt popular i antiga la invocació de la Verge del Carme, en qui l'experiència ha ensenyat que l'afligit hi troba dolcesa, l'atribulat consol, el desterrat la pàtria, el presoner la llibertat, salut el malalt i el pecador la gràcia; després d'assegurar Ella que fóra la nostra esperança en la vida, la nostra defensa en la mort, la nostra al·liberadora al purgatori i nostra cancellera al cel. És dir, la Mareterna de la universal consolació.

No sense raó els mariners i navegants la tenen per patrona i mal oblidarem tampoc la fe amb què sentiríem cantar a bord del «Montevideo» la següent lletra, que últimament sabem que és indulgència pels bisbes de Cadix i Puerto Rico, i que la repetíem sense parar les ones del Mediterrani de tant de sentir-la:

«Nosotros, cual gaviotas que en el ancho mar vivimos; casi apenas conocimos lo que es un templo, un altar; pero la Virgen del Carmen lo tiene, aunque sin brillo, en el corazón sencillo de los hijos de la mar.»

Mn. JOSEP CARDONA

Avis:

A tots els nostres subscriptors i amics advertim que LA VEU DE CATALUNYA agraïx cordialment les indicacions que li puguin ésser fetes i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els originals ni mantenir correspondència sobre les suggestions dels nostres amics i lectors, encara que vinguin inclosos a les cartes els segells per a les respostes.

Tots ells comprendran que llur propi interès ens obliga a no esmerçar el temps sinó en el servei del públic i que ens fóra materialment impossible sostenir correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política o de conducta.

Això no vol dir, però, que no agraïm totes les indicacions que ens puguin ésser fetes amb esperit patriòtic i que no aprofitem, reconeguts, les suggestions que siguin útils o factibles.

Aviat, inauguració de noves seccions

Tres articles sobre el feixisme

Casablanca, 15. — La festa nacional s'ha celebrat a la ciutat i campaments concurrent hi gran nombre de personalitats europees i indigenes.

El senyor Blanco, ministre plenipotenciari de França, rebé el cos diplomàtic. — Havas.

Buenos Aires, 15. — La Cambra de Diputats, amb motiu de la Festa nacional francesa celebra França, enviant un telegrama de felicitació a la Cambra francesa.

S'ha celebrat un banquet de 500 cuberts, al qual assistiren l'alcalde i nombroses personalitats.

El ministre de França donà al senyor Castillo les insignies de la Legió d'Honor en brillants. — Havas.

Rio Janeiro, 15. — Amb motiu de la festa del 14 de juliol l'ambaixador francès rebé la colònia francesa i personalitats brasileres.

El general Gómez Castro donà una conferència al Teatre Municipal sobre l'alta significació de la festa del 14 de juliol.

El «Diario del Comercio» recorda el deute que tot lo món ha contractat amb França i preconitza una íntima unió econòmica franco-brasilera. — Havas.

Santiago de Xile, 15. — Amb motiu de la festa del 14 de juliol alguns periòdics publicaren edicions especials. El «Diario Ilustrado» ostentava en la primera pàgina una orla amb els colors francesos i un dibuix al·legòric al peu del qual deia: «França ha estat pel món tota la prudència i cultura de la seva ànima immortal».

Al ministeri de Negocis estrangers se celebrà un banquet de gala. En els brindis alguns oradors insistiren en la necessitat d'una unió franco-xilena, tant en el terreny intel·lectual com en l'industrial i artístic. — Havas.

Buenos Aires, 15. — En el banquet donat ahir amb motiu de la festa del 14 de juliol, contestant el ministre de França als discursos d'alguns oradors, després de donar les gràcies per les manifestacions de simpatia, es felicità per la visible aproximació intel·lectual franco-argentina. — Havas.

Atemptat contra el general Piget, a El Cairo

El Cairo, 15. — El general anglès Piget ha estat objecte d'un atemptat. Té tres ferides de bala i es tem que siguin mortals. — Havas.

Krassín rep instruccions conciliadores

Londres, 15. — Comuniquen de Moscou a la premsa d'aquesta capital que Krassín ha rebut del Govern sovieta instruccions més conciliadores, que exposarà en la Conferència de La Haia. — Havas.

Els comunistes de Baviera

Munic, 16. — Han estat suprimit les periòdiques comunistes per haver criticat el discurs pronunciat pel president del Consell, Lerchenfeld. — Havas.

Els monàrquics de Berlín

Berlín, 16. — Han estat desistits dos comandants de regiment perquè, sense autorització de la superioritat, feren pendre part a llurs tropes en la representació d'una pel·lícula de tendències monàrquiques titulada «Fredericus Rex». — Havas.

Munic, 16. — El tribunal ha condemnat a deu anys de treballs forçats el belga Pottier per haver fet una informació sobre les organitzacions secretes. — Havas.

Copa Davis

Brussel·les, 15. — El senyor Alonso venç al senyor H. Fizee per 6-3, 6-4, 0-6, 6-4. El comte de Gomar venç al senyor E. Fizee per 6-1, 6-4, 3-6, 6-3. Els espanyols, per tant, han guanyat quatre matches, i els seus contrincants només un.

Ara serà jugat el tercer partit, contra els jugadors de les Índies britàniques. — Havas.

El conveni comercial franco-espanyol

París, 15. — El Journal d'«E» de bates es congratula de la firma del conveni comercial franco-espanyol, diu que aquest conveni marcarà, en ésser posat en vigor, una data feliç en la història duanera de França i d'Espanya.

El diari acaba dient que la veu perquè el tractat dels doni els millors resultats en la seva aplicació pràctica per al bé de tots dos països. — Havas.

Accident en una carrera d'automòbils

Estrasburg, 15. — En contra del que s'havia dit en un principi, no fou el mecànic del corredor Rieggio Nazaro el que va morir en l'accident esdevingut durant la carrera, sinó que fou el mateix corredor el que va morir. El mecànic resultà només amb algunes ferides.

Riaggio era nebot de Felice Nazaro, el vencedor d'aquesta carrera, el qual seguí corrent, ignorant fins al final la desgràcia del seu nebot.

Se li va dir que Riaggio estava ferit per a evitar-li la primera mala impressió, però en entrar a l'hospital on se li havia dit que estava el seu nebot, s'assabentà que aquest havia mort. — Havas.

Felicitacions a Millerand

París, 15. — Un gran nombre de personalitats franceses i estrangeres han visitat el President de la República, senyor Millerand, felicitant-lo per haver sortit il·lès de l'atemptat d'ahir.

El senyor Millerand ha rebut també gran nombre de telegrams de felicitació dels departaments francesos, així com de l'estranger.

Els diaris es feliciten unànimement de que el President de la República hagi escapat al criminal atemptat, fent constar que l'autor és un pobre desequilibrat, el cervell del qual pogué fàcilment assaltar per les propagandes dels comunistes, com ho demostra el resultat de les primeres diligències judicials i la troballa de documents a casa del criminal.

Gran nombre de diaris de París i de províncies reclamen la urgent adopció de mesures energètiques per a posar fi a aquestes excitacions dels bolxevistes, que l'opinió comença de jutjar intolerables.

Amb aquest motiu els diaris subratllen l'esponantabilitat amb què el semulter, amb anim de protegir-la i l'ardor amb què altres s'apoderaren del criminal, decidits a linxar-lo. — Havas.

El Govern alemany

Berlín, 15. — Corre el rumor de que Hilferding, independent, serà nomenat ministre de Reconstruccions, i von Raumer, populista, ministre de Negocis estrangers. — Havas.

La guerra civil a Irlanda

Londres, 15. — Els corresponents dels diaris de Dublín posen de manifest les dificultats amb que ha de topat el Govern de l'Estat Lliure per a restablir l'ordre al Sud i a l'Oest d'Irlanda, per tenir allí els rebels més força del que es digué i es va creure en un principi.

Continua el combat iniciat el dimarts per les tropes de l'Estat Lliure per a apoderar-se de Liberick, en diversos dels quals barris eguel·len fent-se forts els rebels.

A conseqüència dels successos ha quedat suspesa per complet la vida del comerç en la dita ciutat. Veins que han fugit de la dita ciutat, diuen que la situació és deplorable, trobant-se a punt de morir de fam més de dues mil persones.

Uns dos cents rebels han envaït la població de Saterford, desahuciant per complet a totes les persones que

es trobaven en els hotels, fondes i cases de disposes.

Després de quatre hores de renyit combat, les tropes de l'Estat Lliure s'han apoderat de la població de Collonay, situat al comtat de Sligo, la qual defensaren amb encarnissament els rebels, quedant presoners setanta d'aquests i deixant en poder de les tropes regulars gran quantitat d'armes i municions. — Havas.

La Societat de Nacions

Ginebra, 15. — El secretariat general de la Societat de Nacions acaba de rebre, per a registrar-lo, el text del Tractat concertat el dia 2 de febrer de 1922 a Washington, entre Xina i el Japó, en els assumptes pendents relatius a Chou-toug.

La principal clàusula d'aquest Tractat es refereix a la incorporació a Xina de l'antiga colònia alemanya de Kiau-Toheou, transferència de les propietats públiques, administració de duanes i explotació dels ferrocarrils i les mines, i reitirada de les tropes japoneses del dit territori. — Havas.

La situació política a Alemanya

Berlín, 15. — El President del Reich que tornà aquest matí a aquesta capital, conferència poc després amb el canceller senyor Wirth, i aquesta tarda amb els caps dels partits, sobre la situació política.

D'aquesta última conferència no es va treure cap resultat concret, creient-se que no hi haurà acord fins demà, però el cert és que la decisió presa pels dos partits socialistes en el sentit de col·laborar estretament unit, ha inferit un gran cop a la resistència dels partits burgesos, en contra de l'entrada d'un socialista independent en el Govern. — Havas.

Els feixistes assalten la casa d'un diputat populista

Roma, 15. — El «Correo de Italia» publica un despatx de Cremona dient que aquella ciutat ha estat ocupada per complet pels feixistes, i que aquests assaltaren, saquejaren i tractaren d'incendiar la casa del diputat populista, senyor Heglioni, calculant-se en més de 50.000 llires els danys soferts. — Havas.

La Conferència de La Haia

La Haia, 15. — La Mesa de la Conferència, reunida avui, ha acordat que tots i cada un dels presidents i els ponents revisin per tot el dia d'avui els informes referents a la tasca realitzada per cada sots-comissió.

El dit informe serà repartit demà i discutit el dilluns per les tres sots-comissions no russes. — Havas.

Arquebisbe condecorat

Santiago de Xile, 15. — El ministre de França en aquesta capital ha remès a l'Arquebisbe d'aquesta Arxidiòcesi, monsenyor Errazuriz, les insignies de Comendador de la Legió d'Honor. — Havas.

El tractat de comerç entre Espanya i Txecoslovàquia

Fraga, 15. — Un comunicat diu que el Govern té el propòsit d'entaular negociacions amb Espanya, referents a l'aplicació del Tractat de comerç concertat entre ambdós països. — Havas.

Poincaré a Belfort

París, 15. — El president del Consell, senyor Poincaré ha sortit aquesta tarda cap a Belfort per assistir demà a Foncherey, població que pertany al districte de Belfort, a la inauguració del monument erigit a la memòria del caporal Peugeot, qui fou la primera víctima francesa de la guerra. — Havas.

Nota de la Comissió comercial russa a Londres

Londres, 15. — Una nota oficial facilitada per la Comissió comercial russa a Londres, diu que segons un comunicat oficial rus, Enver Bala ha estat derrotat en diversos combats, i que és imminent el fracàs de la seva aventura a Bukhara.

Afegeix que el Tribunal de Moscou començarà d'aquí a pocs dies la vista de la causa incoada contra diversos correus diplomàtics d'Estonia, processats per contraban d'objectes de valor i d'altres mercaderies.

Ha sortit de Petrograd amb direcció a Londres, una Comissió encarregada de fer-se càrrec dels vapors anomenats de la flota voluntària. — Havas.

Banquet al mestre Kurt Schindler

La Junta Directiva de l'Orfeó Català oferí ahir, divendres, un dinar al Mre. Kurt Schindler. La festa tingué caràcter íntim. Assistiren al dinar (ben servit pel Restaurant del Turó Park), els següents senyors: Joaquim Cabot, Antoni Nicolau, Lluís Millet, Francesc Pujol, Josep M. Comella, mossèn Lluís Romen, mossèn Cugul, Joan Salvat, Joan Llongueras, Frederic Lluat, Vicens M. de Giber, Joan B. Lambert, Josep Sancho Marraco, Antoni Pérez Moya, Agustí Torrelló, Joan Tomás, Francesc Matheu, Josep M. Blanc, Pere A. Millet, Tomás Millet, Jaume Martí, Pere Luandra, R. Martínez Gras, Antoni Campmajo i Marcell Gausachs.

La festa, ja no cal dir-ho, fou agraïda. El Mre. Kurt Schindler expressà un cop més belles iniciatives encaminades totes a honorar i donar relleu a la nostra música. El director de la Schola Cantorum de Nova York és realment un bon amic de Catalunya. Cal agrair la seva acció intel·ligent i germanívola en honor de l'art nostre.

Tots els presents al dinar s'acomiadaren del Mre. Kurt Schindler, car avui marxa cap a França, Itàlia i Rússia.

Necrològica

Ha passat a millor vida l'industrial barceloní N'Enric Morell.

El seu establiment de novetats era molt concorregut i al senyor Morell hom el veia en totes les manifestacions de la nostra societat.

A. C. S.

Per l'ensenyament català

La Protectora ha rebut de mossèn Pere Pujol, de la Seu d'Urgell, un donatiu de llibres per a premis, que han estat agraïts.

El Consell directiu ha pres l'acord de facultar a la Comissió Tècnica per a atorgar certificats de coneixement de la nostra llengua als qui ho sol·licitin, demostrant la seva competència davant d'un tribunal per ella nomenat, amb intervenció del tècnic assessor, establint un mètode d'examen per a cobrir les despeses que el servei ocasioni.

D'espectacles

TEATRE D'ART

L'estrena de l'obra dramàtica «Monna Vanna» que havia de celebrar-se la vetlla d'ahir en la III sessió de teatre d'art organitzada per Mercè Nicolau, ha estat ajornada fins el dissabte vinent, dia 23, per indisposició d'una de les primeres parts de la companyia.

Les sessions IV i V tindran lloc els dies 29 de juliol i 5 d'agost, i s'estrenaran les obres «El vano de Lady Windermere» i «Hedda Gabler».

Arxius, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic. — Obert de les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agata. Plaça del Rei.

Especial de Mineralogia, Petrografia, Paleontologia i Conquillologia, de la Societat de Ciències Naturals «Club Muntanyenc», Princesa, 14, primer. — Obert d'onze a una i de cinc a set.

Arquitectura: Escola d'Arquitectura. — Segon pis de la Universitat.

Arquitectura: Escola d'Arquitectura.

Artístic i Arqueològic de Barcelona. — Obert de les nou del matí a la una de la tarda i de les tres fins a posta de sol: Palau Reial del Parc.

Municipal: Obert de les deu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

Especial de Patologia Vegetal del Consell de Foment (Aragó; número 287, principal). Públic. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis de la tarda. Avísant anticipadament també es pot visitar els dies festius.

Museu Pedagògic de Ciències Naturals de L. Soler Pujol. — Plaça Real, número 10.

D'Història Natural de l'Acadèmia de Ciències i Arts: Rambla dels Estudis, 2.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comtes de Barcelona.

De Protocol: Notariat, 8.

De la Universitat: Edifici de la Universitat.

Centre Excursionista de Catalunya (Carrer del Paradís). — Oberta de sis a vuit de la tarda i de les deu a dos quarts de dotze de la nit.

Biblioteca del Consell de Pedagogia. — Urgell, 187. — Oberta, de 12 a 1 del matí, i de 4 a 7 de la tarda. Els diumenges, de 11 a 1 del matí. Aquesta Biblioteca és circulant.

Cada dosis dona força i vigor

Des de la primera presa de FOSFONIO NUXADO, els vostres nervis adquireixen més força, la vostra sang es torna més generosa i vos augmenteu així, amb cada presa la vostra energia i la vostra virilitat, puix l'home sà i robust disposa d'una gran força de nervis i abundor de sang vermellosa. La vostra fatiga obeeix a l'agotament del vostre sistema nerviós, a l'empobriment de la vostra sang, i els millors metges recepten sempre en aquests casos un regenerador per als nervis i per a la sang, dosificat científicament, com és el FOSFONIO NUXADO.

Si us sentiu deprimat, si heu perdut el vigor i esgotat la vitalitat, un tractament amb FOSFONIO NUXADO restablirà les vostres forces, la vostra virilitat i el vostre vigor sota tots conceptes. El FOSFONIO NUXADO és usat amb èxit per més de 4.000.000 persones, i el farmacèutic preparador té una tal confiança en la seva eficàcia que es compromet formalment a tornar-vos els diners si al cap de 15 dies no noteu que us trobeu més bé. El FOSFONIO NUXADO es troba a totes les bones farmàcies i centres d'especialitat.

FOSFONIO NUXADO
DA FUERZA Y VIGOR

Curació per l'aire comprimit de la HERNIA

Eventració - Relaxació - Cicatrius

OBSIDAT

Ronyó flotant - Dilatació d'estómac

Embaràs - Caiguda de la matriu

VARICES

Mutilats - Jeperuts - Deformats

Paralítics i impossibilitats

Èxit extraordinari obtingut a Espanya per un gran especialista francès

La meravellosa popularitat aconseguida a Espanya pels Establiments d'A. CLAVÉRIE, de PARÍS, els més importants de tot el món en son gènere, és únicament deguda a la incomparable eficàcia de les seves especialitats, a la minuciosa escrupolositat amb què són preparades estrictament d'acord amb les necessitats de cadascú, a la serietat, honradesa i competència amb què són aconsellades i a la modicitat relativa de llurs preus.

Consulteu amb tota confiança A. CLAVÉRIE de PARÍS, en la seguretat d'ésser degudament aconsellats o desenganyats, en legítima defensa dels vostres interessos.

Per correspondència demaneu fascicles i explicacions de franc a l'Agència Gebrian, Lluís, 26, Barcelona, o millor de paraula, visitant el nostre especialista a:

Manlleu, dilluns, 17 de juliol, Hotel Magi. A Vich, dimarts, 18 de juliol, Hotel Colón. A Barcelona, dimecres, 19 de juliol, Hotel d'Orient, Rambla Centre, 10. A Sabadell, dijous, 20 de juliol, Hotel d'Espanya. A Berga, divendres, 21 de juliol, Hotel Queralt. A Sarrià, dissabte, 22 d'agost, Fonda Salles. A Manresa, diumenge, 23 d'agost, Hotel Sant Domíng. A Cardener, dilluns, 24 d'agost, Hotel Comerç. A Terrassa, dimecres, 26 d'agost, Hotel Espanya. A Rubí, dijous, 27 d'agost, Hotel Catalunya.

La Veu de Catalunya

XERRAMECA

TOTA la preocupació, a Madrid, així que es planteja un nou problema, o sorgeix una qüestió difícil, no és per a trobar la solució, sinó per a trobar la frase. La troben fàcilment — car en això hi són mestres — i ja queden tranquils i no es preocupen més; a tothom qui els parla li col·loquen la frase inventada, i aquesta queda incorporada al lèxic oficial per sempre. Els discursos del Parlament, els programes dels partits, els articles dels periòdics... no són sinó una pesada repetició de les dites frases. Amb elles se substitueixen les idees; amb elles se substitueixen les obres.

N'hi ha tantes, de frases famoses, de frases castisses en el llenguatge i en la vida política d'Espanya, que amb elles se'n formaria un voluminós llibre. Proposo la tasca als aficionats.

I perquè pugui tenir guia i orientació, el que vulgui emprendre-la, vegin-se algunes de les dites frases:

Peligran las esencias liberales. La ola de la reaccion avanza. Se derrumban las conquistas de la democracia. Es la hora de las izquierdas. La necesaria rotación de los partidos. Quan se sent dir tot això és senyal que fa molt temps que governen els conservadors, i els liberals ja no poden més: tenen gana.

El principio de autoridad està por los suelos. Hay que afianzar el orden. Hay que defender el sagrado derecho de propiedad. Hay que detener el socialismo invasor. Aleshores són els conservadors els que ganegen.

Si sentiu parlar de la integritat nacional, la obra de los Reyes Católicos, la sacrosanta ensenya de la Patria, la gloriosa lengua de Cervantes, la unidad nacional que tanta sangre nos cuesta, pensen que Catalunya aprèta demanant l'autonomia.

Quan un ministre de la Governació anuncia solemnement que en les eleccions vol *respetar la libertad del sufragio*, prepareu-vos a veure totes les coaccions i totes les tpinades imaginables.

Si un ministre vol entretenir un assumpte i allargar-lo i no resoldre'l, invoca la *soberanía de las Cortes*. En canvi, quan vol fer el que li dona la gana i usurpar i tot atribucions del Parlament, apel·la a *los prestigios del Poder público*.

El nom que van donar als cubans i als filipins, i que ja es comença a donar als catalans, fou el de *hijos espúreos de la madre Patria*. La frase amb què resolgueren el problema cubà i el filipí, i amb la qual segurament aviat voldran resoldre el català, fou aquella famosa: *la última gota de sangre y la última peseta*.

Al daltabaix colonial li van donar un nom, i ja quedaren satisfets: *el desastre*. Després inventaren un altre nom, que passejaren gloriós per tot Espanya: *la regeneración*.

Al daltabaix de l'any passat al Marroc també el batejaren tot seguit: *el derrumbamiento de la Comandancia de Melilla*. Després tot ha estat jugar amb dues paraules: *Las recompensas i Las responsabilidades*.

L'americanisme carrincló i inconscient de què de tant en tant se senten posseïts, ve sempre presidit per una gran paraula: *La raza*. Després hi ha tot un reguitzell de frases: *Nuestros hermanos de allende el mar. Las Naciones que nos llaman madre. Los mercados de América*.

Les frases de l'africanisme encara són més boniques: *Nuestro porvenir està en Africa. El testamento de Isabel la Católica. La libertad del estrecho. El equilibrio del Mediterráneo*.

Una elevada personalidad és el Rei. Determinados elementos són els militars.

Los órganos de la opinión són uns quants diaris de Madrid. Los precedentes són la tapadora de totes les illegalitats.

Los Círculos políticos, aquesta mena de baròmetre que registra tots els acontecimientos i marca quan hay revuelo político, no els ha trobat mai ningú enlloc; no existeixen. Són sols una frase; són una invenció dels periodistes reunits a la Central dels Telèfons i als passadissos del Congrés.

Quan diuen que van a *reorganizar los servicios*, pensen que no menaran molts empleats.

Quan llegiu *se nota malestar en el Cuerpo de Telégrafos* (o en qualsevol altre *Cuerpo*), pensen que al cap de pocs dies hi haurà puja general de sous.

Quan per resoldre un assumpte us recomanen *emplear argumentos convincentes* vol dir que heu de donar diners.

Quan llegiu que en una de les innombrables Juntes que a cada punt creen hi haurà un *representante de los consumidores* tinguen per segur que allò és una plaça per a un periodista.

I així, per aquest ordre, podria anar seguint... però llavors ja seria jo qui faria el llibre. I això no ho vull fer. Sols vull proposar-ne el títol, que podria ésser així: *Diccionario que contiene, debidamente seleccionadas y por orden alfabético, las frases, voces, giros y locuciones de uso corriente en el lenguaje político español y con las cuales se da solución a todos los problemas, se resuelven todas las cuestiones, se contestan las interpelaciones, se componen los programas de los partidos y se dirigen y ascriben los periódicos*.

J. VALLES I PUJALS.

Les Idees i les Imatges

SERVIDORS, VIVIDORS, HEROIS I VÍCTIMES DE LA PATRIA

... Els servidors de la patria, són aquells qui treballen i viuen per la patria.

Vividors, són els que en viuen, mal servint-la.

Els herois, són els que moren, conscientment, per la patria.

Víctimes, són els que en moren, inconscientment.

JOSEP MARIA JUNOY

Polítiques

PROTESTA

El Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria ha dirigit una comunicació al president del Consell de ministres, protestant que continui detinguts governativament a la presó de Barcelona diversos estrangers.

RETORN

Ha tornat de Madrid el senador senyor Duran i Ventosa.

Govern civil

EL GOVERNADOR CIVIL

El general Arlegui ha rebut un telegrama del governador civil senyor Martínez Anido, expedit de Mèrida, dient que s'ha detingut en aquella població i que continua el seu viatge. Afegeix que comunicará els llocs on vagi.

L'actualitat social

DENUNCIA

Els parecs de Castellet (Arbós), han tramès un escrit al governador denunciant que els propietaris de La Gornal fa dos anys que no els permeten treballar les terres, la qual cosa els causa perjudicis greus.

INFRACIONS MULTADES

La Junta Local de Reformes Socials, en sessió celebrada el dia 7 del corrent, prengué, entre altres acords, els següents:

Passar a la Comissió Permanent de la pròpia Junta les actes d'infracció així com les contra diversos infractors per transgressions de lleis socials; i, una vegada proposta i acordada la quantia de la multa, transmetre-la al jutge de guàrdia per als efectes que determina el R. D. de 21 d'abril del corrent any.

Arxivar, als efectes de la llei, diversos reglaments particulars de treball, d'altres tant tallers i fàbriques.

Renovar les credencials de les Comissions Inspectores de la Junta.

Municipi

LA CARN DEL BESTIAR ARGENTI ES BONA

Complint ordres de l'Alcaldia i de la Presidència de la Comissió municipal d'Escorxadors i Mercats, el degà dels Veterinaris municipals disposa que pel veterinari delegat de l'Escorxador general, senyor Maró, es practiqués una visita d'inspecció del bestiar argentí en canal dipositat a la Cambra frigorífica del Port i que les referides carns fossin inspeccionades microscòpicament.

Segons informe pèms a l'Alcaldia per l'esmentat deganat de Veterinaria, resulta que posades de manifest les dites carns, que estan a la Cambra, a una temperatura de nou graus sota zero, i inspeccionades amb detenció, macro i microscòpicament, ha de ratificar el seu bon estat sanitari donat a l'Escorxador el dia del seu sacrifici, podent donar-se al consum públic.

Al mateix temps, i complint les di-

tes superiors ordres, han estat inspeccionats els caps de bestiar vius, en el local de prop de l'Escorxador general, podent comprovar el perfecte estat sanitari del dit bestiar.

PRESENT A LA GUARDIA URBANA

La Comissió Mixta del Treball, agrada dels serveis prestats per la guàrdia urbana, ha lliurat dues centes pesetes a la «Jefatura» d'aquesta, destinades a la seva Germandat.

EL VEDELL NO LIDIAT

El president de la Comissió d'Escorxadors i Mercats, tinent d'alcalde senyor Plaça, obri una informació per a depurar les responsabilitats en què pogués haver incorregut els funcionaris municipals que autoritzaren la sortida de l'Escorxador, marcat com a toro, un vedell que no havia estat lidiat, i donarà compte del resultat de la informació a la Comissió en la pròxima Junta que celebri.

Segons sembla, es tracta d'un vedell que havia estat lidiat en una novillada, i retirat al corral per ordre governativa. Segons notícies que ha adquirit el dit tinent d'alcalde, el fet no té la importància que se li va voler atribuir.

Cultura

A l'Institut Educatiu de Sordo-Mudes Cegues del carrer d'Aragó, organisme de l'Obra d'Amor als Invalids de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, s'han efectuat ja els exàmens de les alumnes que cursen les assignatures que integren el pla d'ensenyaments especials de l'Institut, posant-se de relleu el notable avenç i aprofitament de les alumnes i el zel i competència del professorat format per religioses franciscanes de la Puríssima Concepció.

El passat diumenge, sota l'expertia direcció de la distingida professora senyoreta Mercè Arquer, les nenes de la Mutualitat Escolar «Montserrat», establerta a l'Escola Oficial de nenes del carrer del Pi, que regenta donya Maria Carbonell, obsequieren a les cegues asilades a l'Empar de Santa Lúcia, organisme benèfic de la Caixa de Pensions, amb un selecte programa de cançons i jocs rítmics de Jaques Dalcroze i Llongueras, que cantaren i executaren magníficament. El director de la Caixa de Pensions, senyor Moragas, en sentides paraules expressà a les nenes mutualistes el sincer agraïment de les cegues per l'obsequi que acabaven d'oferir-los.

Publicacions rebudes

— «Iberica». Revista dedicada al progrés de les ciències. El sumari del número 435 és el següent:

— Tercer Saló del Automòbil, de Barcelona. — Conferències pràctiques de Agricultura. — Excavacions arqueològiques en Oruña. — Escuela de Apicultura. — México. Investigaciones arqueológicas. — Frontera venazuco-colombiana. — La població italiana. — Fabricación en serie de l'industria aeronàutica alemana. — Aparato eléctrico para desollar. — Automóvil con trolley y sin rieles. — IX Congreso de Ferrocarriles. — Empleo del vapor a alta presión. — Fundación en cubilete, J. Maria Delicado. — Meteoritos caídos en la Península Ibérica, M. Faura, prebete. — Bibliografía. — Temperatura extraordinaria y lluvias de mayo.

— «Revista Popular». Darrers números.

— «El Iris de Paz». Número corresponent al dia 5 de juliol.

— «Orthodoxon Biblion». Butlletí de informació bibliogràfica, de la Llibreria Subirana.

Número corresponent als mesos de maig i juny del present any.

— «Revista de la Sociedad de Filatelistas». Número 30.

— «Revista del Centre de Lectura de Reus». Número 53.

— «Revista de los Tribunales». Número 27.

— «Nuevo Mundo». Revista il·lustrada. Número 1485.

— «Blanco y Negro». Revista il·lustrada. Número 1625.

— «Llavor». Revista de Santa Coloma de Farnés. Número 32.

— «Boletín de la Asociación de Agentes de Seguros». Número 1.

— «La Notaria». Número 13.

— «Excursions». Noticiari de l'Ateu Enciclopèdic.

— «Por la salud». Revista mensual de la Lliga de Societats de la Creu Roja. Número 5.

Generalitat

Depatx de les Seccions en la reunió del Consell Permanent dels dies 12 i 13 del corrent.

Carreteres, camins i ponts

Continuació de les obres que es realitzen per administració.

Adjudicació a don Joan Coret de la subhasta de l'acopi de grava per a la conservació dels camins de Figueres a Sant Climent Sassabes, quilòmetres 5 a 11, i de Figueres a Espalla, quilòmetres 7 a 10, i a don Adol Garro la de l'acopi de grava per a la conservació del camí de Corró de Vall a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinas, quilòmetres 1 a 6.

Aprovació de l'expedient de revisió de preus dels camins veïnals de Sant Miquel de la Vall per Llimiana a la carretera de Balaguer a la frontera, primera secció, i de Guissona a Talahull per Masoteres, tres primar.

Aprovació de les reformes del projecte del camí veinal de Noves a Guils, tres primar.

Aprovació del pressupost reformat i addicional del projecte del camí veinal de Palausabard a la carretera de Besalú a Roses.

Aprovació del pressupost reformat del camí de Santa Maria de Seva al Brull.

Aprovació del projecte del pont damunt del riu Segre a Alàs.

Cultura

Assistència de la Mancomunitat (Servei del Mapa Geogràfic) a les tasques dels Congressos internacionals de Geologia de Brussel·les i Breslau.

Contribució a la subscripció pública per a la construcció d'una làpida al sepulcre d'En Rafael Casanovas.

Subvenció a l'Associació Catalana de la Premsa.

Dotació de llibres a les Biblioteques de Figueres a Pineda.

Nomenament del Patronat de les dites Biblioteques.

Beneficència i Sanitat

Designació dels Tribunals per a fallar els concursos per a la provisió dels càrrecs d'auxiliar facultatiu de lluita antipalúdica i auxiliar del Laboratori i fotografia del «Servei d'Assistència Social dels Tuberculosos» de la Secció de Sanitat.

Aprovació de les nòmines per al sosteniment de dementes pobres a càrrec de la Mancomunitat, corresponents al mes de maig últim.

Agricultura

Treballs de les Seccions de Terra Campa, Arbres fruiters, Viticultura i Enologia, Acció Social Agrària, Ramaderia i Laboratori.

Pla de lluita contra la invasió de la llagosta a Catalunya.

Els que viatgen poden adquirir LA VEU als següents llocs:

MADRID. — Gener i C. «Minerva». Centre de subscripcions i cobraments. Tudescos, 39 i 41, baixos.

També es ven al quiosc del carrer d'Alcalá, cantó a Peligros, de don Patrici Lujan.

A SEVILLA: Al carrer de Sterpes, 63.

A VALENCIA: A «La Correspondencia de Valencia», Mitjana, 7 i 9.

A PERPINYA: Francesc Comellas.

A PORT-BOU: Jaume Subirana.

A LISBOA: Al Palau Conde d'Almada, Largo S. Domingos, 11.

A LISBOA: «Tabacaria Restauradores» i «Messegeries de la Presse», rua d'Ouro, 146.

A OPORTO: Rua Santa Catarina, 53.

A COIMBRA: L. Miquel Bombarda.

A BRAGA: Concelhao da Rocha (agent).

A FUNCHAL: Jacint Figueira (agent).

A PARIS: Kiosque Franco-Italien, 16, Vaudeville, Boulevard des Capucines.

A PALMA DE MALLORCA: Gabriel Lloira, quiosc del Born. Martí Coll.

Sant Domingo, 9.

L'emprèstít per a l'Exposició i l'obra municipal

L'Ajuntament de Barcelona anuncia un emprèstít en subscripció pública per al vinent dilluns, dia 17. Totes les informacions particulars coincideixen que serà un gran èxit. Si és així, l'èxit no serà en definitiva ni de l'Ajuntament que ha estat l'emprèstít ni dels banquers que l'han assegurat; serà de tota la ciutat.

Però, fidele a la nostra política de no exigir mai del ciutadà barceloní una confiança cega en nosaltres, volem donar-li (com ho hem fet respecte dels altres assumptes importants que s'han anat plantejant al Consell des d'abril de 1920) algunes explicacions que permetin fer-se càrrec de la veritable significació de l'emprèstít i de les conseqüències econòmico-financieres que ha de tenir.

Abans que tot cal destruir d'arrel les objeccions que segurament s'hauran acudit a molts barcelonins: que l'Ajuntament s'embarca en despeses que, fins a cert punt, poden ésser classificades de despeses de luxe, sense haver terminat la reforma dels serveis més elementals; que el nou emprèstít per a l'Exposició representarà un enorme augment de càrrega per al contribuent barceloní. Ambdues objeccions són lògiques i comprensibles, però queden fàcilment destruïdes si les sotmetem a un anàlisi detingut. Vegem-ho.

L'Ajuntament prepararà dignament la ciutat perquè pugui celebrar-s'hi decorosament una Exposició Internacional. No és la primera vegada que hem de cridar l'atenció dels barcelonins sobre la significació financiera de l'actual estat de coses a l'Ajuntament barceloní en relació amb la història de les seves finances durant els darrers quaranta anys.

Ajuntaments anteriors feren l'Exposició de 1888, feren l'agregació, començaren a bastir una ciutat moderna, però no feren una reforma financiera. El sistema d'ingressos de la Barcelona d'abans de l'Exposició de 1888 continuava amb modificacions, més de forma que de fons, 30 anys després.

La conseqüència d'aquesta política, evidentment equivocada, podem expressar-la gràficament així: un augment del Deute en circulació de 200.000.000 de pessetes més enllà del que correspon a la categoria de Barcelona com a ciutat i al patrimoni actiu de l'Ajuntament. Vol dir, en altres paraules, que s'ha acumulat un servei d'interessos i amortització d'una 10.000.000 de pessetes corresponent a un Deute absolutament improductiu i que només representa la consolidació periòdica del endarreriment dels Pressupostos ordinaris. Vol dir que els barcelonins d'avui han de llançar «diàriament» al voltant de 27.500 pessetes d'impostos i arbitris municipals abans de començar a pagar les despeses dels serveis actuals i els interessos dels serveis passats de caràcter permanent. Vol dir que, si els nostres antecessors del temps de l'Exposició de 1888 haguessin fet una reforma tributària amb un augment anual de cinc o sis milions de pessetes, avui, comptant interessos, cada barceloní es podria estalviar al voltant de 16 cèntims de cada pesseta que paga per impostos o arbitris municipals.

Però ara no és el moment de la crítica: ara és el moment de l'acció. L'acumulació dels interessos del Deute improductiu, portà a les enormes dificultats dels anys 1914-1918 i obligà a l'Ajuntament a la penosíssima tasca de passar uns quants anys cuidant exclusivament d'augmentar els ingressos sense pietat i sense fer grans obres que representessin una col·locació productiva dels augments de tributs.

Actualment, si circumstàncies imprevistes no desfan el nostre càlcul, l'Ajuntament és sortit ja d'aquesta etapa i no es pot pas acusar a l'actual majoria nacionalista d'haver deixat passar el temps sense treure les conseqüències del canvi d'orientació.

Jà en 1920 s'aprovaron dos grans Pressupostos extraordinaris d'import total 194.288.926,78 pessetes, pressupostos no drets, l'un amb la dècima extraordinària sobre les contribucions directes, que ha obtingut ja l'aprova-

ció superior, i l'altre amb l'elasticitat natural dels ingressos de l'Ajuntament.

En aquestes Pressupostos extraordinaris hi ha, entre altres coses, prop de 16.000.000 per a clavegueres i de 23.000.000 per a paviments, prop de 25.000.000 per a expropiacions i urbanitzacions, a part de les consignades per a ensorrar ja via de M. S. A. des del carrer de Casanova fins a la sortida del terme municipal. Hi ha més de 8.000.000 per a hospitals, 6.500.000 per a parcs, 6.600.000 per al Passeig marítim, més de 7.000.000 per a escoles i altres finalitats culturals i les consignacions necessàries per atendre a la reforma i perfeccionament dels altres serveis municipals (mercats, escriptoris, cementiris, etc.).

Però no hi ha solament els projectes aprovats, sinó que s'està acabant de perfeccionar l'organització indispensable perquè tota aquesta milionada es gastí bé. Es ben segur que l'organització de les oficines municipals no era, en abril de 1920, la més convenient per assegurar una acurada inversió de les despeses. I és ben cert que, per a fer una gran ciutat, una bona organització fa gairebé tanta falta com els diners.

Es possible que els de fora no s'adonin encara ben bé de les conseqüències del canvi introduït en l'organització, especialment dels serveis tècnics; però la majoria regionalista té plena confiança que no trigarà gaire temps a produir-se en tota la ciutat el convenciment unànime que les coses han canviat i que el contribuent pot tenir avui sobre la inversió dels seus cabals, una confiança que no podia tenir quatre anys enrera.

Per tant, l'emprèstít de l'Exposició no representa una hogaeria del que no té per a menjar i vol anar en automòbil. Es, com diu l'al·locució del nostre Alcalde, una part d'un programa estudiat i meditat, per a l'execució de tot el qual l'Ajuntament té voluntat decidida, elements econòmics i organització suficient.

Durant els quatre anys vinents hauran de quedar realitzades la major part de les obres dels Pressupostos de 1920, especialment totes les urgents i de primera necessitat. De manera que, ja al celebrar-se l'Exposició, Barcelona podrà tenir un aspecte de netedat i de cosa acabada que no té avui. Barcelona no haurà d'avergonyar-se d'ella mateixa al convidar a tot el món a visitar l'Exposició.

L'emprèstít de l'Exposició no representa una càrrega per al Pressupost municipal de Barcelona. — La xifra de l'emprèstít de l'Exposició, ha estat fixada després d'un estudi molt detingut dels pressupostos primitius i dels que foren sotmesos a l'Assemblea magna de 20 de novembre darrer. I a ningú pot estranyar que el trasbals econòmic produït per la guerra i la general pujada de jornals i preus de materials hagi obligat a un augment considerable dels xifres del Pressupost de l'Exposició en relació amb les presentades pels seus iniciadors en 1913.

Demés, les xifres actuals no sols representen els augments ocasionats pels majors jornals i els més alts preus dels materials, sinó que són també degudes a una extensió considerable del programa primitiu, programa que en la seva forma actual ha estat rebut amb entusiasme per tot Barcelona.

Per a fer front a les despeses de l'Exposició la Junta disposa de dos conceptes d'ingressos: els que podríem nomenar ingressos d'ordre interior o d'explotació de l'Exposició, i la de venda de terrenys.

La Junta calcula els ingressos interiors de l'Exposició en 29.588.000 pessetes; de les quals 12.500.000 corresponen a entrades i bons a emetre amb dret a un cert nombre d'entrades i a premis d'una rifa especial: 8.775.000 a lloguer de terrenys i edificis; 4.300.000 a revenda de materials sobrants; i la resta a serveis, concessions, anuncis, festes, etc.

Aquest càlcul no pot ésser titllat d'exagerat si es té en compte, per exemple, que l'Exposició de Milà de 1906 tingué entrades de 13.043.873 llires tor.; la de Brussel·les de 1910, 17.798.607 francs or. Després de la guerra la capacitat de compra de la moneda és molt menor i les xifres d'abans de la guerra es dupliquen i tripliquen amb molta facilitat.

La revenda dels terrenys ha de

constituir un ingrés importantíssim. L'Exposició de Barcelona, propietat dita, no pot ésser considerada fora de relació amb el conjunt de projectes que d'ella depenen. L'Exposició ha de deixar a Barcelona diversos grans edificis i un parc com pocs n'hi ha al món. Però ha de deixar, demés, unes quantes zones completament urbanitzades en diversos llocs de la muntanya, bastant propers i ben comunicats amb el centre de la ciutat, que siguin altres nuclis d'oferta de solars centrals i contribueixin a facilitar la solució del problema de l'habitatge.

Es calcula que, a part del parc pròpiament dit, quedaran al recinte de l'Exposició, i prop del mateix, 685.715 metres quadrats per a vendre i ésser destinats a la construcció d'habitatges de diversos tipus, des de la gran casa de lloguer fins al xalet del burgès acomodad.

El rendiment líquid de la venda d'aquests terrenys que es farà a poc a poc després de l'Exposició, s'estima en un mínim de 30.000.000 de pessetes. Aquest càlcul no és gens exagerat, si es té en compte que resulta un promedi inferior a 50 pessetes metre quadrat, i que una part dels terrenys té ja avui preus que excedeixen de 200 pessetes metre quadrat.

Vol dir tot això que els 65.000.000 que ha de gastar encara l'Exposició queden coberts per ingressos propis de la mateixa, deixant sols un dèficit inferior a 6.000.000.

Ara bé: l'Assemblea del 20 de novembre de 1921 votà per unanimitat un projecte d'arbitris que serà oportunament presentat al Parlament i que no representa de cap manera una nova càrrega per als contribuents barcelonins, sinó que representa tan sols una participació de l'Exposició en els augments de valor i beneficis especials que l'Exposició produirà, com va produir a Barcelona en 1888, i com ha produït en totes les grans Exposicions modernes. De manera que, per poc que rendixin aquests arbitris especials, temporaris i extraordinaris, el dèficit de l'Exposició quedarà absolutament eixugat.

L'operació present no té, doncs, altre caràcter que el d'un anticip i d'una operació de tresoreria que ens permeti fer l'Exposició en la data i en la forma projectada, sense exposar-nos a les angúnies de la manca de mitjans.

Tingui's en compte, finalment, que l'Exposició — que no carregará el pressupost ordinari — donará a l'Ajuntament de Barcelona un augment de patrimoni de prop de 50.000.000 de pessetes.

Les garanties subsidiàries de l'emprèstít i la situació financiera de l'Ajuntament. — Com s'ha vist, l'emprèstít del vinent dilluns, és una operació de tresoreria per un termini de 15 anys, i retorn assegurat i garantitzat de la major part del seu import, amb mitjans propis de l'Exposició. Però, l'Ajuntament, en fer l'emprèstít, dona com a garanties subsidiàries, la general de tots els seus ingressos, en quant no vénen afectats per emissions anteriors.

I és molt convenient que el públic en general i especialment els homes d'estalvi es facin ben bé càrrec del que representa aquesta garantia subsidiària, destruïnt així la llegenda, que potser fou veritat un dia, que l'Ajuntament no té ben cobert el seu servei d'interessos i amortització del Deute municipal.

Tal llegenda queda destruïda recordant una sola xifra: l'Ajuntament ha reatapat per concepte d'ingressos ordinaris, des del primer d'abril al 13 de juliol de 1922, 17.603.283,06 pessetes: xifra superior a l'import total del servei d'interessos i amortització, durant l'exercici de 1922-23, incluint la creixuda quantitat que paga el pressupost d'interior per interessos dels bons de la Reforma.

Es a dir que la recapitació ordinària de l'Ajuntament ve a ésser de quatre vegades l'import del servei del Deute, proporció que en una corporació pública no és licit classificar d'exagerada, sobre tot tenint en compte que, sense culpa per part de l'Ajuntament actual, el servei del Deute ha crescut innecessàriament, injustificadament durant els darrers vint anys.

Suposant que no existissin les garanties especials i l'Ajuntament hagués de fer front al servei d'interessos i amortització de l'emprèstít de

l'Exposició amb els seus recursos ordinaris, resultaria el següent: durant cinc anys l'Ajuntament hauria de pagar 3.900.000 de pessetes d'interessos, i durant deu anys, és a dir, del 1928 al 1937, hauria de pagar 6.500.000 de pessetes anuals d'amortització, i els interessos dels Títols en circulació, o sia un màxim en el primer dels deu anys, de 10.400.000 de pessetes.

Ara bé: sols en els dies transcorreguts des del primer d'abril de 1922 fins al 13 de juliol, l'augment d'ingressos ordinaris sobre els dies corresponents de l'any passat, ha estat de 2.173.083,38 pessetes. Amb aquest augment d'un trimestre quasi bé es podria pagar ja el servei d'interessos del nou emprèstít, sense pertorbar la normalitat del pressupost.

L'Ajuntament de Barcelona es troba, doncs, en la situació d'aquelles empreses més pròsperes que fan emissions d'obligacions i compten amb la seguretat de nous ingressos superiors al servei d'interessos de les noves obligacions.

Es aventurat fer profecies sobre la marxa de la política tributària de

l'Ajuntament, però ja des d'ara podem afirmar que si circumstàncies molt greus i de transcendència universalment reconeguda no ens obliguen a canviar de criteri, la majoria regionalista no proposarà la creació de nous ingressos, ni l'augment de les tarifes dels actuals: ans al contrari, procurarà introduir totes aquelles modificacions de detall i de tràmit i la desgravació de tarifes que cregui puguin facilitar l'adaptació i expansió dels ingressos presents.

Aquesta és la perspectiva que en el moment de recomanar a l'estalvi català l'emprèstít de l'Exposició pot oferir als ciutadans barcelonins la majoria nacionalista: un vasíssim programa de despeses amb garanties d'organització i serietat en llur inversió i una estabilització del sistema d'ingressos que, mercè a l'empenya que porta la ciutat, i, especialment la que li donarà la futura Exposició, donarà als mitjans necessaris per atendre degudament tots els serveis i representarà una càrrega relativa cada dia més petita sobre el ciutadà barceloní i la seva riquesa.

E. MAYNÉS I GASPAR

Jocs Florals Infantils a Malgrat

La Comissió organitzadora nomenada per l'entitat La Barretina Vermella, de Malgrat, es complau a fer públic l'obertura d'un concurs adjudicant-se el dia 16 del vinent agost els següents premis als millors treballs literaris, els temes dels quals van a continuació:

I. Flor natural i un objecte d'art, premis d'honor i cortesia, a l'autor de la millor poesia que canti «L'Amor».

El seu guanyador escollirà la Reina de la festa.

II. Objecte d'art, a la poesia que millor canti la «Moralitat».

III. Objecte d'art, a la poesia que millor canti la «Pàtria».

Aquests tres premis són ofrena de l'entitat La Barretina Vermella.

IV. Objecte d'art, ofert pel senyor baró de Güell, diputat a Corts del districte, a la millor composició patriòtica.

V. Objecte d'art, ofert per En Ricard Capmany, diputat de la Mancomunitat del districte, a la millor composició també patriòtica.

VI. Objecte d'art, ofert per l'Ajuntament d'aquesta vila Tema lliure.

VII. Objecte d'art ofert pel reverend don Pere Figueras, rector de la vila Tema: «Explicació del Credo».

VIII. Una ploma automàtica, ofert pels reverents vicaris mossèn Francesc Roure i Lluís Vilar, a la composició que més bé tracti «La utilitat del Catecisme».

IX. Objecte d'art, ofert pel reverend mossèn Feliu Paradedà, al millor sonet lloant la memòria de l'eximí poeta mossèn Cinto Verdader.

X. Objecte d'art, ofert per don Francesc Fontrodona, secretari del Jurat, al que millor lloï «La Nostra Pària».

XI. Objecte d'art, ofert pel Consistori dels Jocs Florals d'aquesta. Tema lliure.

Altres valuosos premis ja oferts, i corresponents temes, es publicaran oportunament en una segona llista.

CONDICIONS

Primera. Podrà concursar-hi tot jove que no passi de quinze anys. Segona. Totes les composicions hauran d'ésser inèdites, originals i escrites en català.

Tercera. Tots els treballs s'hauran de remetre al secretari don Francesc Fontrodona, carrer Prí de la Riba, fins al dia 5 del vinent agost, acompanyats d'un plec tancat, que contingui els noms dels autors i porti en el damunt el títol o lema de la composició.

Quarta. El resultat es farà públic pel mitjà de la premsa LA VEU DE CATALUNYA, «Patufet», «La Mainada» i «Amfóra».

Formen el jurat: Feliu Paradedà, president; Joan Ramon, Domènec Pons, Ignasi Rodríguez Grahit, vocals, i secretari, Francesc Fontrodona.

L'Orfeo Mossèn Cinto a Castellar del Vallès

Allament simpàtic fou l'acollida que donaren autoritats i poble al notable Orfeo Mossèn Cinto, del Foment Autonomista Català, que dirigeix el mestre En Joan Tomás.

Va anar a rebre'ls a Sabadell el conseller En Vicenç Comas, presentant-los en arribar a la vila al tinent d'alcalde i altres consellers, que, juntament amb els de la societat coral, anaren a donar-los la benvinguda.

Organitzada la comitiva, i acompanyats de les respectives senyeres, van anar a casa la vila i saludaren al senyor alcalde i altres autoritats, amb «El cant de la senyera», d'En Millet, escoltat amb complença per tot el poble, que els aclamà.

A l'església parroquial s'hi cantà el solemne Ofici per les seccions de noies i homes de l'Orfeo, acompanyats a l'orgue pel mestre Comella, i acomiadant-se'n les noies amb la Pregària a la Verge de Montserrat, d'En Tomás.

La visita a la societat coral fou una altra manifestació d'entusiasme i germanor, constant al discurs de gràcies del president de l'Orfeo, amb commogudes paraules d'ofertament, el senyor president del cor.

Arribada l'hora del migdia fou quan es va desbordar l'entusiasme i es va manifestar palesament el sentit de hospitalitat dels castellarencs. Amb quina jola eren emportats a llurs respectives cases els orfeonistes prèviament designats! Quantes afeccions i prodigalitats no oferiren els simpàtics estajadors!

A la grandiosa sala teatre de l'Ateu Castellarenc, ple a vessar, hi fou donat un selecte concert, que presidí l'Ajuntament, el jutge, el senyor regent i els reverents PP. Escolapis, ultra representacions de les societats del poble i el president de l'Orfeo.

El programa, compost de les més conegudes cançons populars, en la seva primera part, fou un ascendent èxit per al mestre i els choristes.

A la segona part, dedicada a demosttrar la perfecció de cada una de les seccions, hi aconseguiren un model de dicció les senyorettes en «Muntanyes regalades», que es va repetir, i en especial la solista senyoreta Sevilla, qui va brodar la coneguda harmonia.

Els nens estigueren afinadíssims i graciosos en la interpretació de les cançons infantils del mestre Morera, i finalment, els homes commogueren intensament interpretant «L'emigrant», i ompliren de goig l'auditori en «Cançó de noies».

L'èxit de la tercera part ho fou «La mort de l'escola», la qual, a no ésser el cansament i l'ovancat de l'hora, s'hauria hagut de repetir. Després d'un breu parlament de donat i mercès a tothom dit pel president, els orfeonistes marxaren de Castellar en mig de víeques i aplaudiments.

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

«LA EPOCA»

Diu «La Epoca»:
«Liquitat el debat del Senat, era pueril no passar més temps sense proveir l'Alta Comissaria del Marroc. Si els períodes d'indisciplina són sempre dolents, molt més han d'ésser-ho en les condicions presents que es troba l'Àfrica».

El nomenament ha recaigut en el general Burguete, i és d'esperar que serà ben acollit. Es tracta d'un militar il·lustre, en el qual s'ajunten les dots del valor i de la mentalitat, essent tan provat al camp de batalla com en les luites literàries. Cervell privilegiat, posseïdor d'una cultura general i professional molt extensa, coneixedor del Marroc, del moro i de la guerra que avui se segueix, coneixedor aixímateix dels mètodes del protectorat, home jove i ple d'entusiasme, el general Burguete sembla indicat per al sistema de transició que cal implantar al Marroc.

Difficil és l'empresa, sense l'ajuda del Govern; molt complex el problema però amb bona voluntat, amb els esforços patriòtics de tots, s'aconseguirà anar endavant.

EL CAP DE LA LEGIO

Aquesta nit marxarà a Mondariz el cap de la Legió estrangera, tinent coronel Millán Astray.

Quan hagi reposat alguns dies, empenirà una campanya per tal d'augmentar el reclutament de voluntaris per a la Legió.

Tres noves banderes pensa organitzar el senyor Millán Astray.

Parlant amb els periodistes, en el ministeri de la Guerra, s'expressava així:

Cal organitzar un exèrcit colonial, per a retirar del Marroc tropes regulars.

No és que sigui una cosa exclusiva d'Espanya. Totes les nacions, quan han emprès operacions com les que nosaltres realitzem a l'Àfrica, que no reponen una guerra regular, han sentit la febre de realitzar-lo amb tropes peninsulars.

Tots els països, Anglaterra, França, han tingut cura sempre de fer les campanyes colonials amb tropes colonials. A aquest sentit respon la Legió, i cal fomentar-la.

Amb l'ajuda del general en cap, del ministre de la Guerra i del Govern s'estan organitzant tres banderes més i haurà classes sortides dels legionaris, i oficials legionaris assimilats a l'escala general d'oficials de l'exèrcit, amb les mateixes prerrogatives que aquests.

EL TERÇ I LA JUNTA INFORMATIVA

Es diu que el senyor Millán Astray ha enviat dos amics seus, el general Frederic Berenguer i el comandant Ramon Bové, al coronel president de la Junta d'Infanteria, senyor Noivillas, per a preguntar-li si l'esmentada Junta es fa solidària de la nota posada en circulació que al Terç hi havia hagut malversació de cabals i altres coses d'igual gravetat.

Els amics del senyor Millán Astray tenien igualment l'encàrrec d'extirgar en nom seu, que en el termini de 48 hores i durant la seva absència — el cap del Terç és a la península actualment — es giri una visita d'inspecció al Terç.

EN BERENGUER AL PALAU

El general Berenguer ha complimentat el Rei.

Ha dit a la sortida que havia anat a saludar a S. M., com a cessant en el lloc d'Alt Comissari.

Algú ha al·ludat a la sessió del Senat d'ahir, i el general s'ha limitat a manifestar:

— El meu discurs no tingué més importància que la dels documents llegits. Per altra part, forçosament havia d'ésser molt ensopida; però el final fou un xic mogut, si: era lògic que així fos tractant-se de certs assumptes.

— El senyor Sánchez Guerra ens ha dit que ja està nomenat nou comissari del Marroc.

— Res se m'ha dit, ni se res sobre el particular.

Com sigui que un periodista insinués que havia cridat cridat l'atenció el fet de no haver estat elegida una personalitat civil, per a implantar el protectorat al Marroc, el general Berenguer ha dit:

— Així s'escriu la Història. Com al,

per ésser militar la figura d'Alt Comissari, no pogués exercir-se degudament l'acció del protectorat. Aquí tenen França.

I sense afegir cap més paraula, el general ha pres comiat dels periodistes.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 16, 12'30 matinalada.
La nota facilitada, aquesta nit al ministeri de la Guerra diu així:

«El general encarregat del despatx comunica a aquest ministeri el següent:

Anit passada, a les 21, es va produir, als dipòsits de palla de Zaula Ramid, un violent incendi que els destruí per complet, malgrat dels grans esforços portats a cap per la guarnició, per a impedir-ho, aconseguint únicament localitzar el foc, impedit la seva propagació als edificis propers.

També s'ha cremat algun material mòbil del ferrocarril de Rio Martín, que es trobava allí aparcat.

S'insisteix l'oportunitat procediment.

El comandant general de Melilla em comunica notícies, segons les quals Abd-el-Krim marxà a Marnissa, amb el fi d'intervenir en les dissensions internes de la dita kabila, succeïdes entre Amir Amido i El-Idrit.

La seva marxa a Marnissa fou revestida de gran aparato guerter, portant una harka bastant forta, de Beni-Urriaguel i Tensaman, en sa majoria, amb dos canons i algunes ametralladores.

Entrevistat amb Amir Amido, directament, segons uns, o per mediació de Sidi-Amido de Xenada, al qual requeri, segons altres, entaula negociacions amistoses amb els Marnissas, donant ocasió a què intervingués el partit adicte a la nostra causa, que s'ha aconseguit formar a Guesmaia, aconseguint-se que trenquessin les hostilitats entre Abd-el-Krim i Marnissa, comptant per a això amb l'ajut de Guesmaia.

Derrotat Abd-el-Krim, que segons confidències, de la certesa absoluta de les quals no es pot encara garantir, tingué 13 morts i va perdre els canons, sis ametralladores i vint asèlles de municions, tornant a Beni-Amari, on continua, havent dirigit des d'allí cartes apremiant a Beni-Urriaguel i ordenant la tramesa de 50 homes pel Kaid, per a reforçar i sollicitant l'ajut de Beni-Tusin i M'Talaza, demanant als primers que estableixin una harka al zoco Aslat, contra Guesmaia; però donats els grans interessos que els Guesmaia tenen a Beni-Tusin, no és possible que aquests es decideixin a trencar amb llurs veïns, no havent fet aquesta kabila res fins avui en favor d'Abd-el-Krim.

Per que toca al Raisuni, sembla que travessa una crítica situació a Huacen per manca de proveïments.

Al territori de Melilla, anit passada foren rescatats per la policia, i lliurats a la posició de Kalf, els soldats d'intendència Felip Redondo i Fructuós Fernández, els quals foren fets presoners per l'enemic a l'aiguada de Drius, el dia 10 de l'actual.

En verificar el servei d'aiguada a la posició de Meimar, fou ferit el soldat del regiment del Rei, Julià Rodríguez, el qual continuà disparant sobre l'enemic fins que va rebre l'auxili, essent evacuat a la plaça.

El pronòstic de la ferida, és greu. A Alhucemas i al Penyal, sense novetats.

DON MELQUIADES ALVAREZ

Considerant acabades les seves tasques parlamentàries, aquesta tarda ha sortit cap a Astúries, on ja hi té la seva família i on passarà l'estiu, el cap dels reformistes, don Melquiades Alvarez.

A l'estació ha estat acomiadat per nombrosos amics i correligionaris.

ELS OFICIALS EXPULSATS DE L'ESCOLA DE GUERRA

En l'assumpte dels ex-alumnes de l'Escola Superior de Guerra, sembla que les impressions són millors, puix és diu que es diferirà més de 48 hores la publicació de la Real ordre disposant, en compliment de la sentència del Tribunal Suprem, el reintegrar a l'Escola Superior de Guerra dels oficials que foren expulsats de la mateixa, puix la sentència ha de complir-se sense condicions, i, per consegüent, no s'ha d'obligar a aquests oficials a què es comprometin a no passar a Estat Major, com s'insinuava que es volia fer.

MANIFESTACIONS D'EN BERGAMIN

Ha dit el senyor Bergamin que al

seu jutj la propera setmana serà la darrera de Cortes, perquè els dictàmens de la Comissió mixta, seran molt poc discutits en matèria de pressupostos.

Els funcionaris que gaudeixen de gratificacions no podran fer-les efectives el mes actual, perquè fins que s'aprovin en llur totalitat els pressupostos, no pot precisarse les que es mantenen i les que resten suprimides.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

El senyor Sánchez Guerra, després de l'enterrament de l'esposa del marqués de Lema, ha celebrat una interessant conferència amb el marquès d'Alhucemas sobre el projecte d'ordenació ferroviària i l'expedient incoat pel general Picasso.

El senyor Sánchez Guerra ha rebut una lletra del senyor Maura, anunciant-li que probablement vindrà a Madrid per a prendre part en la discussió del projecte d'ordenació ferroviària, si el Govern preten la seva aprovació abans de tancar-se les Cortes.

Diu el president del Consell que ha de dedicar-se una sessió exclusiva al projecte ferroviari, en la que tots els representants de forces polítiques exposin llur opinió, per a veure si es pot arribar a punts de coincidència que facilitin la seva aprovació.

Es desig del senyor Sánchez Guerra que el Congrés examini l'expedient del general Picasso, nomenant-se a l'efecte la comissió parlamentària composta de diputats i senadors.

Entén el senyor García Prieto que, a tenor de la Constitució, encara que no es tracti de cap càrrec contra ministres, el Congrés és el que acusa i el Senat el que ha de jutjar. Per això ha de nomenar-se per a estudiar l'expedient un diputat per cada fracció política.

El president del Consell ha accedit a la fórmula proposada pel senyor García Prieto, i en aqueix sentit la proposa al Congrés.

Demà, diumenge, el senyor Sánchez Guerra celebrerà la primera conferència amb el nou Alt Comissari, general Burguete, perquè desitja que surti cap a l'Àfrica el dilluns, a la nit.

BANYADA

A l'avinguda de Menéndez Pelayo, es trobava descarregant una carreta del Metropolità, quan Encarnació Castillo ha passat a la vora dels bous.

Un d'ells ha fet un moviment amb el cap, agafant l'Encarnació, que ha quedat penjada d'una banya.

Treslladada a l'Hospital Provincial, se li ha apreciat una ferida profunda a la ingü, produïda per la banya del bou.

La banya havia penetrat fins a l'interior del ventre, fent grans destrossos a les viscères de la cavitat abdominal.

ROBATORI

A la triple Victoria Elnedo, que actua al Teatre del Batx, li han robat la nit darrera del seu cambriol, acabada la funció, un vestit-capa, unes mitges i unes sabates evaluat en 1130 pessetes.

SOBRE UNA DENUNCIA

El jutjat del Congrés segueix actuant en la denúncia presentada contra l'empresa de la plaça de toros, per incompliment de contracte.

El gerent de l'empresa ha dit que no era el 18, sinó l'11, quan havia de torojar el «Chicuelo».

Davant d'aquesta contradicció entre el que havia dit el gerent i el cartell de l'empresa, el jutjat ha acordat que es prengui declaració als torojadors Chicuelo, Maera i Lalanda i com que dels dos primers no se'n sap el domicili, s'encarregarà a la Direcció de Seguretat que el cerqui.

ELS CREDITES DE GUERRA

L'ex-ministre don Lluís Silvela, en lletra que dirigeix al director de «La Voz», diu que en el bienni de 1920-22, època en que, per torn legal, hagué d'exercir el càrrec de conseller d'Estat, s'informaren favorablement crèdits per a Guerra i Marina fins a la xifra aproximada de 708 milions.

Aqueixos, ultra els milions consignats en el pressupost, són els invertits en aqueixa època per la nostra acció militar al Marroc, a part dels que s'hagin sol·licitat per altres ministeris que no van inclòs en la present xifra, que no és fluixa, no consentint que es digui que s'hagi

deixat abandonats els encarregats de dirigir la campanya d'Àfrica.

Afirma que tots els crèdits foren informats urgentment i favorable, i anuncia que sobre aquest assumpte, es proposa explicar una interpellació al Congrés.

INCIDENT

Salamanca. — Durant l'Assemblea verificada per tal d'obtenir l'admissió dels ferroviaris acomiadats arran de la darrera vaga, hi ha hagut un incident amb motiu de la intervenció del diputat senyor Martín Veloz, contemplant amb l'alcalde de Salamanca.

L'escàndol ha estat gros, sentint-se moris contra el diputat.

Un cop al carrer, l'alcalde i el diputat, ha augmentat el tumult, disparant el senyor Martín Veloz un tret en l'aire.

DE SEVILLA

Sevilla. — Per a commemorar la festa del 14 de juliol, es va celebrar un àpat al passatge d'Orient, al qual assistiren nombrosos membres de la colònia francesa.

El consell francès pronuncià un eloqüent brindis, en el qual féu vots per la prosperitat de França i les bones relacions amb Espanya.

Després es va celebrar un gran àpat. — Aquesta tarda, a darrera hora, han marxat a Ochipona, per tal de passar els dies al costat dels seus fills els infants don Carles i donya Lluïsa.

NOTES DE LARRAIX

Larraix. — La tasca que ve realitzant l'esquadreta de bombardeig de Larraix que comanda el capità Legorburu, és digna del més gran elogi.

Dos aparells, pilotats, un pel capità Legorburu i el capità Boix, i l'altre pel capità Pardo i pel tinent Bolana, porten dues nits realitzant arribats vols nocturns, bombardejant el campament que el Raisuni té establert a Bu-Hasen.

Augmenta el mèrit d'aquests fets el no reunir condicions d'aterrissatge llurs camps.

— El general Sanjurjo ha marxat cap el zoco El Jemis de Beni-Aros, acompanyat del seu cap d'Estat Major, senyor Godé, els ajudants senyors Abriach i Martí González, cap de la policia indígena, senyor Bernald, i el comandant Ureta, comandant interí de l'artilleria de Larraix.

— S'ha efectuat un nou i important comboi a les avançades de Tendam Yebel, sense que l'enemic l'hagi hostilitzat.

— L'Alcazar ve evaquada a les hospitalitats d'aquesta població, una nova expedició de 80 malats.

— La guàrdia civil ha pogut capturar un moro que venia realitzant gran nombre de robatoris. Ha costat molt de treball capturar-lo, puix no se'l podia descobrir a causa d'adoptar diferents disfresses.

NOTES DE TETUAN

Tetuan. — Notícies de bon origen donen compte que en l'agressió de que foren objecte les forces del regiment de Tarragona en atacar els moros a la posició de Salah, als primers dies del mes actual, fou mort un dels més significats capítols de Beni-Yder.

Sembla que el fet va succeir en la forma següent:

A les primeres hores del matí, va sortir l'alferès senyor Oretgo amb 25 homes per a fer la descoberta, i en va deixar nou a les trinxeres per a pujar per la part Oest després que ho haguessin fet ell per la part Sud, que era la més perillosa.

D'aquests 16 homes que portava, en va destacar dues parelles d'exploració, i ell, amb els restants, en guàrdia, va avançar seguidament.

Als pocs moments sonaren alguns disparos contra les al·ludides parelles d'exploració, i immediatament l'alferès amb la seva gent es va tirar sobre els agressors admirablement parapetats; però aquests, que eren més de 60, van començar a fer foc nutridíssim i a molt poca distància, aconseguint posar fora de combat a l'alferès i 17 homes dels que aquest portava, d'ells deu morts i cinc ferits.

Va sortir de seguida el capità Caste, lla amb 15 homes més, aconseguint sostenir la situació malgrat la superioritat enorme de l'enemic, i donant lloc a què del zoco arribessin dues companyies de Regulars i dues més del Serrallo.

S'ha sabut després que els 60 moros atacants estaven perfectament defensats a reraguarda per més d'un cen-

tenar. No obstant, foren rebutjats, sense que per la nostra part tinguéssim més baixes que les de la primera topada.

LA VAGA DE BILBAO

Bilbao. — Aquesta tarda han convocat els delegats del Treball a una reunió a la Comissió d'obres metalingües que es troben en vaga.

Aquesta comissió d'obres ha acordat celebrar una nova assemblea a dimarts vinent, per més que es creu que l'autoritat la impedirà.

L'esmentada comissió va trametre un telegrama de protesta al ministeri de la Governació, plangent-se de la intervenció del governador civil i la Casa del Poble ha acordat celebrar un miting per a protestar contra l'actuació de l'esmentada autoritat.

El governador civil ha negat el permís per a la celebració dels dits actes.

No obstant la campanya que contra l'actuació de l'esmentada autoritat fan els elements extremistes, l'opinió es mostra conforme amb la conducta observada pel governador, el qual ha adoptat tota mena de mesures preventives.

LA FAMILIA REIAL

Santander. — La Reina amb les duquesses de Medinaceli, Santona i la Victòria, s'ha passejat aquest matí per la població, i a la tarda ha acudit al Camp de Tennis.

El príncep d'Astúries ha donat també un passeig en automòbil.

ORIM

Palència. — El regidor de l'Ajuntament de Liria, Francesc Cervera, ha aparegut assassinat en una finca de la seva propietat situada al terme municipal de Villamarchante, prop del lloc on aparegué també assassinat el jornalier Francesc Serna Asensi. Es desconeixen detalls del succés.

EL SINDICALISME A SARAGOSSA

Madrid, 16, 2 matinalada.

Saragossa. — El Sindicat Unió d'obres especíes ha invitat a alguns elements que pertanyen al Somaten i al Sindicat Lliure que acudissin a una assemblea que havia de celebrar-se anit passada.

Quatre d'aquests invitats assistiren a l'acte. Davant de l'ofensa que en un dels discursos se'ls dirigí per un dels individus del Sindicat Unió, un dels invitats pretengué pendre la paraula, per a defensar-se dels atacs, i fou maltractat de paraula i obra per un dels assistents el qual esgrímia una pistola, desallotjant la sala.

Els invitats presenciaran la denúncia corresponent a la «Jefatura» de policia, i també manifestaren que l'individu que portava la pistola es nomena Cèsar Galé.

Aquest subjecte ha estat detingut per la policia.

LA GALERNA

Bilbao. — Notícies d'Ondarroa confirmen la pèrdua de la llanxa bomptera «San Pedro», a la qual sortí el galerna a cinc milles del port, desapareguent amb vuit tripulants.

Altres llanxes foren també sorpreses per la galerna, però pogueren refugiarse.

Se sap que la galerna ha causat també moltes destrossos a les costes d'Astúries i Santander.

NOTES PORTUGUESES

Lisboa. — A la platja de Pedrouço s'ha produït un incendi, havent quedat destruïdes vint barraques de banys. — Havas.

Lisboa. — El coronel Liberat Pintos, ha protestat contra la seva detenció i sol·licitat la llicència il·limitada abans que se substanciï la seva causa. — Havas.

TAQUIGRAFIA

CATALANA

DE J. ELIAS JUBERT

El millor llibre de taquigrafia

De venda en totes les llibreries i en la nostra Administració

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 15 juliol de 1922.

Hores d'observació: A les set, a les onze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 754,7, 754,9, 757,1.

Termòmetre sec: 25,0, 30,3, 23,2.

Termòmetre humit: 21,8, 20,0, 20,6.

Humitat (centèsimes de saturació): 68, 78.

Direcció del vent: SE., O., ENE.

Velocitat del vent en metres per segon: 1, 7, 8.

Estat del cel: Quasi seré, Nuvols, Quasi seré.

Classes de núvols: C.K., Fr-K., Fr-K.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 31,5; mínima, 20,9; mínima prop del sol, 15,9.

Oscil·lació termomètrica: 10,6.

Temperatura mitja: 25,2.

Precipitació acúosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0,0 mm.

Recorregut del vent en igual període, 210 km.

Observacions particulars: Calitja.

El director, E. Alcobé.

Vanos Cardús

Portaferri, 10

En sessió reglamentària, la Junta directiva de l'Ateneu Barcelonès ha quedat constituïda en la forma següent:

President, don Pere Rahola; vice-president, comte de Laverna; secretari, don Alexandre Plana; vice-secretari, don Joan Oller; tresorer, don Artur Mora; comptador, don Antoni Manyé; bibliotecari, don Joaquim Borralleras; conservador, don Francesc Labarta; vocals: don Domènec Carles, don Josep M. Ginesta, don F. X. Kirchner, don Andreu Mas, don Francesc Pujols, don Salvador Taya i don Josep Vilumara.

— PORCELLANA

Maixelles J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

— VILANOVA

Unió, 6

S'ha denunciat, per part de Pere Terres Solanel, a Josep Farrés Bori, l'usurpació d'haver-li estatat 1.215,40 pessetes, import d'una comanda de nobles.

— Hotel Ritz

Es el lloc més ideal de Barcelona per a dinar i sopar bé

Totes les nits ball al

Jardí d'Estiu

10 pessetes cobert

— Pagaré

razonable traspàs per tenda o pis als carrers: Portaferri, Rambles, Cardenal Casañas, Boqueria o llurs voltants. Ofertes per escrit a E. S. A., Rambla dels Estudis, 6, anuncis.

— Un simi, propietat de Felu Satorra

Martínez, ha mossegat el nen de 8 anys Rafael Jarque Rei, trobant-se a una casa del carrer de Muntaner.

— VANOS

Fernando, 14, casa

CLAPÉS

Han arribat a aquesta ciutat, procedents de l'Havana, don Francesc Pons i Bagur, de l'alt comerç, importador d'aquella plaça, president de l'Associació de Dependents del Comerç de l'Havana i tresorer de la Junta Patriòtica Espanyola de Cuba, i don Carles Martí, secretari de la dita Associació, autor dels llibres «El País de la Riqueza» i «Los catalanes en América» i antic company en el periodisme.

El caixer Pons seguirà el viatge

a les seves possessions de Menorca, i a la seva tornada es dirigirà a Madrid per a fer tramesa al rei Alfons d'una artística placa que s'està confeccionant a la joieria Masriera i Carreras, en compliment d'un acord de l'Associació esmentada, la qual compta amb més de 42.000 associats.

El senyor Martí es proposa passar l'estiu en un dels establiments termals de Catalunya.

— Excursió col·lectiva a París

facultativa Londres; detalls, per programes, a l'Orfeó de Sans, carrer de Sans, 73, i a la Perfumeria Ideal, Corts 642.

Relació dels objectes trobats i dipositats a la Majordomia de l'Ajuntament:

Dues claus i un clau lligats amb una veta; un estoig contenint unes ulleres amb muntura que sembla d'or; una cèdula personal a nom de Josep Insua Maldonado; un clauet amb quatre clauetes; un vestit de teixit blanc per a nen d'edat; una forquilla de ferro amb mànec de fusta; quatre talons del ferrocarril (petita velocitat); una clau i un clauet lligats amb una veta; un clauet amb set clauetes; un paraguas usat, per a senyor.

— RUM BELLESA (a base de noguera). Treu la blancor al cabell, tornant-li el seu color primitiu amb extraordinària perfecció. És inofensiu. És l'ideal! Venda a les perfumeries.

— Clínica de Bebès. Bisbe, 3.

— Lavabos pedestals, Waters, Escalfadors, Banyeres, des de 165 pessetes. Depositaris exclusius de la casa Teyfors (d'Anglaterra), Lacomme Germans, Passeig de Sant Joan, 44.

Al carrer d'Alfons XII, un carro va atropellar el propi carter, Josep Reguesans Cobull, de 34 anys, causant-li una forta contusió a l'epigastri. Va ingressar a l'Hospital Clínic.

— Sangrà Pelayo, 11

T. 1478 A. Banyeres

Gran Enciclopèdia de Química Industrial

(Química de Muspratt)

L'obra més important que s'ha escrit al món relativa a la química aplicada

Demani's en Llibreries i Centres de Subscripcions

FRANCESC SEIX, editor

Sant Agustí, 17 (Gràcia)

BARCELONA

Al carrer de Sant Lluís, un camió militar va atropellar a Lucrècia Salas Zapata, de 58 anys, i a Trinitat Mateu Martín, de 2 anys, causant a la primera una fractura complicada del braç esquerre, a la nena, una contusió al peu esquerre.

Nen ésser curades al dispensari de Gràcia.

— HÈRNIA

Aparell giratori graduable NOTTON (patentat). De gran precisió per a la contenció perfecta, comodíssima i permanent de totes les hèrnies i curació radical en els casos recents, en nens i adults. Sense acers ni ressorts molestos i perjudicials. De pilotes multiformes de goma, suaus, impermeables i rentables. Invisible i lleuger. Per la seva flexibilitat permet tots els exercicis, esports i els treballs més pesats. Les més altes recomptes a les exposicions de París 1918 i Barcelona 1921. Institut de Herniologia i Ortopèdia. Ronda de la Universitat, 7, Barcelona.

— Jocs Florals al Poble Nou

Sabem que l'Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou prepara la celebració d'uns Jocs Florals, dels quals en tenim molt bones referències i aviat en serà conegut el cartell de premis.

Formen el Jurat qualificador N. E. duard Aunós, diputat; En Manuel de Montoliu, de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans; En Ramon d'Alós, secretari del dit Institut; En Lluís Bertran i Pijoan, publicista; i En J. Sisquelles, secretari.

— Per a joguines i bebès. Bisbe, 3.

Platja, Camp

Crepé marroquí cotó rentable

100 centímetres ample

a 5 pessetes metre

10 - Carme - 10

LA FILOSOFIA

— MARES

tindren

MOLTA LLET

prenent

Rob-Vida Miret

No és més que una orxata composta del suc de les plantes lleteres que pasturen instintivament els mamífers quan tenen necessitat de produir llet.

Durant l'embaràs: Rob-Vida n.º combat l'albuminúria, dolors i molèsties propis de l'estat, ajuda al bon desenvolupament i formació del nou ésser, tonifica la mare i predisposa per a un part feliç i llet abundant.

En la lactància: Rob-Vida n.º 2 augmenta la quantitat de llet, l'enriqueix en caseïna i mantega, refa la mare de la desnutrició causada per l'al·lactament.

De venda en farmàcies. Autor, doctor Miret, plaça Comercial, 9, Barcelona.

— Concerts

TEATRE POLIORAMA

Catalunya Nova

Per tal de celebrar el XXVII aniversari de la seva fundació i en homenatge als senyors Pere Bragulat i Joan Alujes, l'entitat coral Catalunya Nova, sota la direcció del seu mestre En Cassià Casademont, organitza el passat dijous un interessant concert. Es cantaren pàgines corals de Mendelssohn, Clavé, Morera, Millet, Casademont, etc.

L'entitat que ens ocupa palesa un cop més que treballa amb encert. Les seves interpretacions són ben sentides.

Col·laboraren a l'interessant sessió de música els joves artistes Pilar García, pianista; Pau Giralt, violinista; i Josep Romeu, pianista. Interpretaren produccions de Chopin, Grieg, Albéniz, Hausen, Barasate, etc.

Un públic nombrosíssim assistí al concert organitzat per Catalunya Nova i no es cansà pas d'aplaudir.

— Jocs Florals al Poble Nou

Sabem que l'Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou prepara la celebració d'uns Jocs Florals, dels quals en tenim molt bones referències i aviat en serà conegut el cartell de premis.

Formen el Jurat qualificador N. E. duard Aunós, diputat; En Manuel de Montoliu, de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans; En Ramon d'Alós, secretari del dit Institut; En Lluís Bertran i Pijoan, publicista; i En J. Sisquelles, secretari.

Festivitat de la Mare de Déu del Carme

Per a la Confraria de Nostra Senyora del Carme de la parròquia de la Catedral de la Ciutat de Girona ha estat construïda una sobria i artística imatge de la Verge del Carme, model original dels acreditats tallers L'ART CATOLIC i PALAU D'IMATGES, propietat de don Francesc de P. Bochaca, de Barcelona, inaugurant-se en aquesta festivitat amb solemnisssimes cultes i festes que se celebraran durant l'octava, a les quals s'associa tota la ciutat de Girona.

S. S. el Papa Pius XI ha enriquit la dita Associació amb moltes gràcies privilegiades, juntament amb la Benedicció Apostòlica, en commemoració del VI Centenari del Privilegi Sabatí.

La imatge de referència, assegurada en un ric tron, amida dos metres i mig.

Es una veritable obra escultòrica d'alt sabor artístic i religiós d'estil barroc.

La decoració de la imatge i nen és policromada, amb riques orles d'aurades i pintades en colors fins. El tron i les seves grades estan brunyides en or superior amb imitacions a metall, portant esculturat al centre un gran relleu amb l'escut de la Verge del Carme. A la tarima, imitada veritablement al marbre, hi ha un altre escut d'aurat de la ciutat de Girona.

Les corones de les imatges són d'un gran valor, de plata daurada, guarnides amb pedres fines.

Són diversos els artistes, Comunitats religioses i altres distingides persones que han passat a visitar els referits tallers, instal·lats al carrer de la Corribis, núm. 21, on estigué exposada la referida imatge, mereixent el senyor Bochaca unànimes elogis dels visitants.

La Confraria de Nostra Senyora del Carme de Girona pot felicitar-se i estar orgullosa per l'adquisició de tal imatge, i el senyor Bochaca pel grau de perfecció a què ha arribat la imatgeria religiosa en els seus acreditats tallers. Les obres que s'executen en els esmentats tallers són considerades com de les més perfectes en llur classe. La gran fama i confiança que ha merescut i està mereixent amb l'execució dels Crucífexs del facsimil del Sant Crist de l'agonia de Llímpies, és una prova d'això, puix respectables firmes han convingut que el model del referit facsimil, original d'aquests acreditats tallers, és l'únic que no es distingeix del veritable, havent rebut moltes felicitacions, guardant cartes molt lloables de les mateixes.

Fins ara porta, d'aquests Cristos, més de quaranta de venuts i tramesos entre Espanya i América, tots de tamany natural, esculturats en fusta tallada, construint-se'n actualment altres d'encarregats.

BANC DE CATALUNYA

Rambla dels Estudis, 4

Agencies: N.º 1. — Sans - Hostafranchs - Creu Coberta, 8.
2. — Sant Andreu - Sant Andreu, 146.
3. — Gràcia - Salmerón, 111.

Sucursals: A Girona, Plassa de l'Oli, 1.
A Lleyda, Rambla Fernando, 2.

Telèfon n.º 562. — Apartat de Correus 568 — Direcció telegràfica i telefònica CATALONIABANK

Havent estat adjudicada directament a la nostra entitat per l'Excm. Ajuntament de Barcelona part del

Emprèstit de l'Exposició

ens complavem a comunicar-ho als nostres clients i amics, pregant-los que ens confinin llurs ordres per a l'anunciada

Subscripció pública de
80.000 Obligacions 6 per 100

per estimar-lo doblement recomanable sota l'aspecte d'excel·lent col·locació de capital i alt esperit de ciutadania.

Barcelona, 16 de juliol de 1922

LAVABOS
BAÑERAS
BIDETS
CALENTADORES
DUCHAS
WATERS

PRECIOS
REDUCIDOS

JAIME SAURET
• CALLE PELAYO • 7 •

Vida religiosa

Avui, Nostra Dona del Carme. — El Triomf de la Santa Creu. — Demà, Sant Lleó IV, p.; Aleix, confessor., i Santa Marcel·lina, verge.

Quaranta hores: Avui, a l'Església de Preveres seculars de l'Oratori de Sant Felip Neri. Hores d'exposició, de les sis del matí a dos quarts de vuit de la tarda. — Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: Sisena després de Pentecostès: color morat. — La de demà: Sant Aleix, confessor, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona del Carme, a les Jerònimes, a Santa Anna, o a Santa Maria del Mar. — Demà, Nostra Dona dels Desemparats, al Pi o a Sant Agustí.

Adoració nocturna: Avui, Torn de la Sagrada Família.

Vetlla en sufragi de les Animes del Purgatori: Avui, Torn de la Verge del Carme, a la seva capella, Escorial, 155, Gràcia. — Demà, Torn de Nostra Dona del Sagrat Cor de Jesús, a la mateixa capella.

— Dominica VI després de Pentecostès: Evangeli. — En aquells dies, com una gran gernació tornava a seguir a Jesús i tampoc tenien res per a menjar, crida Jesús els deixebles i els digué: «En la llàstima aquesta gent: tres dies ha que són amb mi, i no tenen res per a menjar. Si els deixo tornar-se'n dejuns a casa, cauran esvanits pel camí, i n'hi ha que són vinguts de lluny.» Els seus deixebles li feren de respecte: «I en aquest desert, que té prou pa per tants?» Jesús els demana: «Quants pans teniu?» Set, respongueren ells. Llavors Jesús manà asseure's tothom a terra, prengué els set pans, i, havent donat gràcies, els esbocinà i donà a sos deixebles que els compartissin. I ells el compartiren entre el poble. Portaven també uns quants petits peixos i Jesús els beneí i manà repartir-los, i tothom pogué menjar i sadollar-se. I encara se n'emportaren set coves de bocins sobrats. I a menjar eren uns quatre mil. Llavors Jesús va fer tornar-se'n tothom a casa. — (Marc, 8, 1-8.)

De la «Fulla Dominical», del Bisbat de Barcelona, edició catalana.

— L'Arxiconfraria de Filles de Maria establerta a l'església de Santa Clara, avui, dia 16, tindrà la seva Comunió reglamentària a les vuit, amb platíca, pel doctor Masdexar.

Com que no hi haurà la funció de la tarda, durant la missa es resarà la visita a la Verge.

— Avui, festivitat de la Mare de Déu del Carme. A les vuit, ofici matinal, serà de Comunió general, per a celebrar-hi juntament la reglamentària l'Associació d'Amants de Jesús Sagramental, amb platíca, pel reverend Pere Baguñà, prevere.

A les deu, ofici solemne i a les set de la tarda, funció de l'últim dia del Noventari, amb cant per l'Escolania i sèrmo que farà el reverend doctor Joaquim Torné, prevere.

Seguidament s'imposarà el Sant Escapulari a qui ho demani.

— Parròquia de Santa Maria del Pi. — Avui, diumenge, la primera missa a les quatre, la segona a les sis i les successives cada mitja hora, fins a dos quarts d'una inclòs. A les set, missa parroquial amb explicació de l'Evangeli pel reverend senyor ecònom d'aquesta parròquia. A dos quarts de deu, res de «Prima» i «Tertia», i a continuació la Conventual i «Sexta» i «Nona», per la Comunió. A les deu, solemne ofici dedicat a Nostra Dona del Carme, a l'altar del Sagrat Cor de Jesús.

Durant la missa de dos quarts de dotze, lectura doctrinal.

Tarda, a les tres, ensenyament del Catecisme als nens i nenes d'aquesta parròquia. A dos quarts de set, Rosari, Trisagi, Meditació i Estació al Santíssim.

— Capella Expiatòria per a les ànimes (carrer Escorial, Gràcia). — Avui, a les sis de la tarda, funció dedicada a la Verge del Carme amb sèrmo pel doctor J. Masdexar, prevere. Professor del Seminari. Tot seguit s'imposarà l'escapulari als fidels que ho desitgin.

Obituari

ENTERRAMENTS

En Ramon Pujols i Morgades, Avui, a les nou, Rambla de Catalunya, núm. 102, Cementiri Vell.

N'Enric Morell i Isern, Demà, a les onze, Plaça del Teatre, 8, Parròquia de Sant Jaume, Estació de França, Cementiri de Sant Pol de Mar.

FUNERALS

En Josep Faure i Bufala, Morí el 5 de l'actua. Demà, diumenge, a les deu, funerals a l'església de la Casa de Caritat.

El jove Eduard Zaragoza i Navas, Morí el primer del corrent als 17 anys d'edat. Demà, misses a la parròquia de la Bonanova.

En Ricard Samper i Tort, Morí el 17 del present als 61 anys d'edat. Demà passat, a les deu, funerals a la parròquia de Sant Feliu de Sabadell.

ANIVERSARIS

En Pau Costas i Miquel, Morí el 15 de juliol de 1921. Demà, a les deu, sufragis a la parròquia de la Concepció.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

Na Anna Fernández i Calsamiglia, vídua d'En Joaquim Baró i Pellicer. Ha mort a l'edat de 76 anys.

Al poble de Barcelona

El vinent diumenge, dia 17, s'oferirà en subscripció pública l'emprèstit acordat per l'Ajuntament de Barcelona per a terminar les obres i atendre les despeses de celebració de l'Exposició de Barcelona 1925.

Deixant de banda els avantatges de l'emprèstit, en qualitat de col·locació d'estalvis (els quals avantatges tots

hem procurat portar al màxim compatible amb la defensa dels interessos dels contribuents que ens escomanats) l'Alcalde vol recordar a tots els ciutadans, ço que representa aquest emprèstit per a l'esdevenidor de Barcelona.

Representa que l'Exposició de 1925 en la qual totes les classes i estaments han posat llurs il·lusions, sigui definitivament un fet.

Barcelona, tota, espera de l'Exposició un impuls ascendent, un augment de prosperitat, una extensió de horitzons com la que representa la Barcelona l'Exposició Universal de 1888, amb l'única diferència que ara se ara un esforç molt més gran, més grosos han d'esser també els resultats.

Barcelona ha de consolidar la seva posició en el grup de les ciutats modernes de primera categoria, que presenten un paper decisiu en la recepció de la vida espiritual i econòmica del món.

Per això ha d'intensificar la vida internacional de relació, ha d'eleva el seu ideal ciutadà i ha de perfeccionar els seus serveis.

Barcelona ho vol. Ho acordà solennement amb fervorós entusiasme indestructible unanimitat en l'Assemblea del 20 de novembre últim.

D'aleshores ençà s'ha realitzat la difícil tasca de revisar les previsions financeres, i l'Ajuntament, per seva part, ha adoptat els acords necessaris per a coordinar l'obra de l'Exposició amb la reforma general de la ciutat.

Avui es pot donar al poble de Barcelona, la seguretat que, sense necessitat d'adoptar nous acords, hi ha projectes aprovats per a transformar la ciutat, acabant la xarxa de carrers, modernitzant la pavimentació, realitzant moltes urbanitzacions a tots els barris, construint cases barates i millorant els serveis d'hospitals, escorxadors, mercats, cementiris, etc. Estan aprovats els projectes i dispendibles els mitjans financers per a executar-los.

Els barcelonins poden estar segurs que l'obra de l'Exposició forma part d'un programa que l'Ajuntament té la voluntat i els elements per a executar amb rapidesa.

Nomes li resta apel·lar a la cooperació decidida de l'estalvi barceloní el qual mai ha deixat de respondre a la crida de les grans empreses públiques i particulars d'expansió ciutadana.

L'emprèstit de l'Exposició no ha d'esser considerat com una simple col·locació aventurosa de capital, tots els barcelonins han de veure amb ell un deure envers la futura grandesa de la nostra Barcelona.

Barcelona, 14 de juliol de 1922. — L'alcalde, F. Fabra.

L'Aplec Automobilista de Montalegre

S'estan acabant els detalls per l'aplec automobilista de Montalegre resulti avui, diumenge, una solennitat. La benedicció i inauguració de la font de Sant Cristòfol de la colòmbia, es farà a les cinc en punt de la tarda.

Ha estat contractada la banda de música del regiment de Badajoz, per què amenitzi la festa.

Diferents societats esportives han acordat coadiuvar a l'acte, organitzant caravanes.

La colònia estiuenca es prepara per a festejar els automobilistes.

Josep Castelló

Merceria: Paqueteria
Novetats: Preu fix
PLAÇA DE LA CONSTITUCIÓ, 7
LA BISBAL (Girona)

GRAN HOTEL-RESTAURANT

J. Salleras

Arqs, n.º 17 - LA BISBAL - (Girona)
Telèfon 123

Gran confort a les habitacions, amb timbre, llum elèctrica i aigua viva. Mossos a tots els trens

Salvi Sanpons

Teixits nacionals i estrangers
Especialitat en Preu fix
gèneres blancs

Plaça de la Constitució, 8
i Germans Serra i Sans, 2 La Bisbal

IMPREMTA - PAPERERIA

OBJECTES D'ESCRITORI

GRAN STOK DE LLIBRETES

Joan Jovés

Telèfon 610

Successor de Jovés i Gispert
Pi i Margall, 13

CONFITERIA D'EN JOSEP FONT

La Palma

Antiga casa RAMON ROURA

Rebosteria, Xampanyes, vins de marca i licors

Plaça Constitució, 1. La Bisbal

Fàbrica de Gerreria i Terrissa vidriada

Unió Obrera de Gerrers

Societat cooperativa de producció fundada en 1890

Carme, 47 - LA BISBAL - (Girona)

Exportació a províncies i ultramar

Saló Perruqueria

S. Martinell

Pi i Margall - La Bisbal

Orquestra

Cobla

La Principa

PRIMER PREMI en el Certamen de Cobles de 1902
PREMI D'HONOR MEDALLA D'OR DIPLOMA de MERIT en el Certamen de Barcelona de 1902
PRIMER PREMI en el Concurs d'Orquestras de Girona de 1912 i de Cobles 1915

Representant:

Albert Martí

Pi i Margall número 12

La Bisbal

Ciutats de Catalunya: LA BISBAL

El Pont Vell

El carrer dels Arcs

La Plaça Major

En Joan Sitjar

tingué de llum la pensa i l'ànima
[d'un àngel
aranta d'harmonies, frescor i sentit;
[ment;
[empre abstrèta en la glòria d'una vi-
[sió llunyana;
[empre escoltant la música d'un mis-
[tèriós concert.
[els tingué entusiasmes per Déu
[i per la pàtria;
[solament cantava el que era sant
[i bell.
[les virtuts modestes que dins la
[llar floreixen;
[les festes senzilles, i els amors in-
[nocents.
[amb rosada de llàgrimes enjoiava
[la lira
[la posta dels Càntics i les Flors de
[la Creu,
[cantant a la seva, de cordes llumi-
[noses,
[savies les dolces tonades dels
[ocells.
[savies estimaven sa idea noble i
[clara;
[la joventut cercava les flors de sos
[vergers;
[els infants el voltaven encisats per
[sa aureola
[amb sol de la santa diada dels
[tres Reis.
[passà per la vida, per ell camí de
[penes,
[reure ses misèries, sense llança
[un lament;
[amb l'ànima perduda dins les regions
[altíssimes
[de d'a on, d'un cop d'ala, es pot pu-
[jar al cel...]

Tributat ALDRICH

Les dades històriques més notables

Les primeres notícies que tenim de La Bisbal arriben de mitjan segle IX. «Fontanetum» l'anomenaven. En néixer, en plena formació del feudalisme, de poc l'Empordà reconquerit als àrabs, apareix lligada a la Girona en virtut de preceptes dels Carles «el Calb». Entre els fets que determinaren la vida celtènca de La Bisbal, sota el poder solidari dels Bisbes, s'estén la vinguda en 904 del famós «Servus Dei». Encara que l'objecte era consagrar l'Església, que els propietaris bastiren, amb feliç de les runes deixades pels passats trastorns, l'acte religiós tingué, més, l'enorme transcendència de començar a l'organització municipal, formant la parròquia («aparròquia») amb delmes i primícies proposades.

Aquesta església, pariona de la més important de Sant Miquel de Cruïlles i de la de Sant Joan de Salas, sobre les runes de la qual s'hi assenta l'actual des de 1702, se l'anomena Santa Maria; i d'aquí ve que des de llavors desaparegui el nom de Fontanet o Fontanetum per a prendre el de Santa Maria, fins al segle XIII que, en honor als bisbes, se l'anomena La Bisbal.

Més endavant, com a altres poblacions de Catalunya, esclaus i jueus no hi manquen. Els primers, habitant el seu «Call» (nom que conserva un carrer), i els altres, un barri

que fou anomenat «els Jueus» (avui de la Figuereta).

L'esperit usurari i mercantilista d'aquests darrers en aquells temps de pregones malvestats, congriava l'odi del poble, que sovint esclatava en saqueigs. Particularment violent fou el de 1385, en què se'ls obligà a lluitar de deutes a tothom. En temps de Joan I desaparegueren després d'una gran revolta.

Com ara, donava caràcter a La Bisbal el mercat del dividend, concessió de Jaume II en 1322. El seu impuls féu créixer la població, llavors formada de gent del camp, teixidors i pellaires. Dotat de preuats privilegis, és curiosíssim resseguir la seva organització minuciosa, sota la sàvia direcció dels Consellers i la vigilància rigorosa del Mustassaf de la vila.

No sabríem passar endavant sense fer un especial, encara que breu esment, d'alguns dels fets desenrotllats a l'entorn del notabilíssim Consell dels 40 Jurats, reduït més tard a 24, emmotllat, el mateix que els d'altres llocs de l'Empordà, més o menys perfectament a la famosa Curia dels Municipis Romans.

Heu's aquí que, en mans dels prohoms el govern municipal, un excelsiu egoisme jeràrquic féu néixer en aquesta la pretensió que per elecció dels sortits fossin nomenats els successors. Oblidat ja l'antic sistema de votar tots els caps de família (caps d'albergo), el Bisbe ordenà l'elecció conforme els prohoms pretenien.

Això exasperà el poble, majorment el forà (anexes de Fonteta i Sant Pol), que veia anul·lada una de les seves millors prerrogatives; tant fou així, que convocada pel Bisbe, en 19 de gener de 1440, mitjançant l'acostumat prego, assemblea de tots els caps de família, ningú hi comparegué.

Tres vegades succeí el mateix, fins que, prenent les coses greu aspecte, el propi Bisbe arribà a La Bisbal, prohibint que ningú sortís amb armes o disputés sobre assumptes del Consell.

Per fi, aquell dia, i convocada altra volta assemblea amb severíssimes penes als qui no hi assistíssin, tothom féu cap al pati del Castell (avui plaça), on tenien lloc les populars assemblees. El poble, formant en tres braços, segons costum; assegut en una cadira o tron, al cim d'un cadafal, presidia el Bisbe la sessió. El memorial presentat pel poble fou aprovat i sancionat pel Bisbe, però no s'acabaren per això els alvols; les renyines entre uns i altres, per raó de competències o modificacions introduïdes pels Bisbes, provocaven protestes sorolloses, que quasi sempre s'apaivagaven confirmant nous privilegis a favor del poble.

Així el Consell arribà a fruir de plena llibertat i autonomia, sense reglament imposat per ningú. El seny d'aquells nostres passats es descabellà llurement, sense gaire més límit que l'amor a la població, esdevinent disposicions sobre jocs, policia, caça, moral, etc., dignes d'estudi, adhuc per als homes d'avui.

Una prova, entre moltes, de l'autoritat del Consell, és la de que a un pres tancat al Castell, no podia posar-se'l en lloc tenebrós perquè els Consellers de La Bisbal proclamaren una plena Edat Mitja que «les presons havien de servir primer per a custòdia que per a pena de malfactors».

El Sometent tenia caràcter de milícia o exercit municipal. En temps de temença, els Consellers passaven revista al Sometent, prohibint que

ningú s'allistés a l'exercit reial perquè no fos afeblida la milícia de la vila, de la qual ells guaitaven a organitzar-ne la defensa (neteja de fosses, adob de muralles, etc.).

Encara que les ordres del Consell mai afectaven a tothom, jueus i cavallers eren exceptuats de quelcom. Els cavallers (nom, també, de l'avui carrer del Doctor Robert, on habitaven), eren francs de complir les ordenances sobre ús d'armes, però tampoc eren admesos en carrers públics. Les famílies de Blanès, Torroella, Bertran, Miquel i Margarit, ennobliren La Bisbal en el segle XV.

Ja s'ha pogut notar el temperament mogut i la fàlsia com es redreçaven els primers, els pagesos, o gent forana, davant qualsevol pretensió injusta.

La pobresa en què vivien, agreujada per les càrregues imposades pel poder feudal, adhuc després de les horribles pestes de 1347, 51, 71 i 81, feren néixer el desig d'abandonar els camps per aixoplugar-se sota els privilegis de les viles. La prohibició de redimir-se sota terribles penes, amb què correspondé el feudalisme, encengué la ira dels pagesos, d'altra banda atats per poder reial, per a afavorir-se'n per les seves discordies amb la Diputació, i se'n determinà a l'últim la formidable revolta coneguda per Guerra Social dels pagesos de Remensa, amb llemes i aspiracions que deixen enrrera les dels socialistes contemporanis més avançats. Registrem a La Bisbal topades entre els forans i els de vila.

En esclatar violentament les desavinences entre Joan II i la Generalitat, i desaparèixer els remenses emporanesos per a abraçar, quasi tots la causa de Catalunya, a conseqüència d'una traïció dels nobles de segona fila La Bisbal és lliurada al rei (26 de febrer de 1464). L'envenenat don Pere de Portugal, nomenat per la Diputació nou Comte de Barcelona, i després d'una fortíssima defensa preuada pel cavaller bisbalenc Pere Torroella i d'un terrible assalt de les hosts del Comte, La Bisbal cau en son poder, deixant les fosses plenes, i les muralles coronades de cadàvers. Més tard tornà al reialisme com a conseqüència dels esdeveniments generals de Catalunya, si bé conservant els privilegis, i alcap de poc veu la segona revolta dels remenses que acabà amb la sentència arbitral de Guadalupe (1486), que deixà molt mal parat el poder feudal.

Fora de noves revoltes dels pagesos per idèntics motius, els quals ocasionaren la que coneix la Història de Catalunya per la dels Segadors, i de les darreres extremitats a la guerra de Secessió, l'Empordà, sotmès a la unitat establerta pels reis d'Espanya, perd molt del seu caràcter propi, i a La Bisbal ja no s'hi desenrotllen sinó lluites episòdiques (captura pel general O'Donnell de la divisió Schwartz, en 1810, que li valgué el títol de comte de La Bisbal, en la qual batalla el guerriller Manso trobà una de ses majors glòries, en la guerra anomenada de la Independència; topades entre legitimistes i liberals; heroica defensa feta pels republicans en la revolta de 1869 (6 d'octubre), que, fóra l'última, poc tenen que veure amb l'època daurada d'aquesta terra. — A.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

L'exemplaritat de la Caixa Rural de La Bisbal

Es arreu ponderada la importància d'aquesta caixa.

El dia 20 de març de 1910 es van reunir a la Casa Rectoral d'aquesta ciutat els senyors reverend don Agustí Planas, don Jaume Satorras, don Jaume Rosich, don Pere Ramí, don Pau Figueras, don Ponç Tibau, don Pere Bofill, don Francesc Puig i Forgas, don Sebastià Pi, don Josep Maria de Mir, don Zoilo Feliu, don Joan Casañas, don Manuel Vancells, don Joaquim Gali, don Lluís de Pouplana i el reverend don Lluís Calvet, per a constituir la Caixa Rural de Crèdit i Estalvi de La Bisbal, els Estatuts de la qual, per R. O. de 26 de novembre de 1915, van ésser aprovats reconeixent a favor de la mateixa les exempcions de timbre, duanes, drets reials i utilitats, segons la Llei de 28 de gener de 1908.

La inauguració oficial de la dita entitat va fer-se el dia 4 d'abril del mateix any, festa de l'Anunciació de Nostra Senyora, a la qual protecció confiaren l'empresa el fundador, havent concorregut a la mateixa fent un enlaira discurs ple de doctrina social, don Ramon Albó, el conegut sociòleg.

Constituída la Caixa Rural de La Bisbal amb la base de la responsabilitat solidària dels socis, no va fer-se aportació de capital de cap mena, essent, però, sobrada la garantia que oferia als imponents per la responsabilitat social i efectiva dels socis fundadors, persones, la major part, que figuraven entre els millors hiendats de la població, merelxent, sens dubte, per aquesta causa la confiança del públic, que sense distinció d'estaments confià llur estalvi a la Caixa Rural.

Com sol succeir sempre, passaren molts dies fins que els agricultors s'entressin a utilitzar el dret que tenien d'obtenir préstecs de la Caixa, i la necessitat de col·locar els sobrant indult a la Junta directiva a proposar estendre el radi d'acció de la mateixa als pobles limítrofs de La Bisbal, els propietaris o agricultors de la qual, residents, pogueren obtenir préstecs de la Caixa Rural, acord que es prengué en reunió general de 15 de gener de 1911.

Estesa, més tard, la fama de la Caixa Rural de La Bisbal, i essent freqüents les demandes de préstecs d'agricultors de la comarca, es va estendre més encara el radi d'acció de la dita Caixa, fins als municipis que actualment compren, que són els de Fonteta, Vulpellach, Castell d'Empordà, Corsà, Cruïlles, Monells, Casavells, Sant Sadurni, Pals, Palausator, Peratallada, Torrent, Rupia, Foixà, Parla i La Pera. L'acord de la Junta general en que així va establir-se, fou aprovat per Reial ordre de 16 d'agost de 1917.

Des d'allavors ha estat constantment sol·licitat pels agricultors el concurs de la Caixa Rural de La Bisbal, en les seves empreses ja d'exploració de la indústria agropecuària, com per l'adquisició de finques, i la Junta directiva no ha deixat d'ésser generosa amb els agricultors, com pot veure's en el quadro estadístic en què es nota una progressió ascendent en préstecs concedits, llevat una lleugera regressió en 1914, en que, havent esclatat la guerra gran, a fi d'evitar alarmes, es procurà retenir en caixa la major quantitat possible a

disposició dels imponents, sistema que donà gran confiança a la Caixa Rural que ja durant l'any 1915 pogué operar normalment.

Mes com amb tot i ésser força sol·licitats els préstecs, hi havia sobrant per a col·locar la Caixa, acudí en auxili de Sindicats Agrícoles, havent concedit préstecs als de La Bisbal i sa comarca, més tard disolt, malgrat, Bordils, Torroella de Montgrí, Pals, Palafrugell, Ullastret i a la Federació Sindical Agrària.

Un acord digne d'esmentar-se és el que es va pendre en la reunió general de 24 de març de 1914, consistent en obligar als prestataris que es trobaven en descobert, a retornar forçosament una quinta part del capital inicial del préstec cada mig any, sistema que a la vegada que facilitava la devolució del préstec, evitava que quedessin mortes en poques mans les quantitats disponibles i permetia que arribessin al major nombre de socis els beneficis del crèdit que la Caixa concedia, que normalment era fins a 1.000 pessetes per cada soci.

I amb aquesta actuació constant i quieta anaven passant els anys, consolidant-se l'obra de la Caixa Rural de La Bisbal que mai ha hagut d'acudir al Jutjat per a cobrar llurs crèdits, i poquíssimes vegades hi han hagut d'acudir els fiadors, puix la Caixa tracta benevolament als prestataris i aquests procuren complir amb llurs compromisos contrets.

Vingué l'any 1918, i es va constituir a Girona la Federació Sindical Agrària, a la qual la Caixa Rural de La Bisbal va adherir-se entre les 27 entitats agràries fundadores, i aquest fet determinà la fundació del Sindicat Agrícola del Baix Empordà, que amb la seva propaganda ha fet conèixer més i més la Caixa Rural, ja que els socis d'aquesta foren els iniciadors del Sindicat, contribuint la creació de la Secció de Crèdit de la Federació, a què es poguessin col·locar els capitals sobrants al 4 per 100 d'interès, comptant per dies, i que la Caixa Rural de La Bisbal pogués pendre acords que li han donat més impuls.

L'acord al·ludit fou el dia primer de febrer de 1920, consistent en què a diferència d'abans que la primera imposició era limitada a 250 pessetes, i les ulteriors a 50, fins a 2.500, ço que era molt molestós pels imponents, i els retreia de tractar amb la Caixa, es pogués ingressar des de la primera imposició fins a 5.000 pessetes, que guanyaven l'interès del 3 per 100, des del primer dia del mes següent al de la imposició, amb la qual cosa han afluït a la Caixa Rural majors quantitats, com pot veure's en el quadro adjunt, passant en l'any 1920 el romanent a favor dels imponents, des de 86.935'15 pessetes (darrer dia de l'any 1919) a 127.379'77 pessetes, progressió que no s'ha repetit en l'any 1921, per haver estat un any dolentíssim per a l'agricultura, com tothom sap, degut a la mala collita, ço que ha motivat que els reintegres passessin de 42.988'75, de l'any 1920, a 86.783'15 en 1921, però mantenint un romanent major que el de l'any anterior, puix fou el de 133.859'92 pessetes.

En justa correspondència a l'augment d'imposicions, els préstecs, va acordar-se en la reunió de primer de febrer de 1920, que poguessin ascendir fins a 5.000 pessetes per cada soci de deguda solvència i garantia, ço que dona a la nostra Caixa aspecte ja interessant, puix no totes poden concedir, amb la sola fiança personal com

generalment opera — un crèdit de 5.000 pessetes.

Un altre acord d'importància ha pres darrerament, en 26 de febrer del corrent any, i ha estat augmentar l'interès de les impositcions fins al 4 per 100, amb la qual cosa ja podrà acudir-se a la Caixa Rural de La Bisbal, per la col·locació de modestos capitals, sense els perills de les fluctuacions bursatils, quins pèrds cotitzables no es troben a molta més elevació d'interès.

Finalment, hem de fer constar l'esperança que, ajudant Déu, la Caixa Rural de La Bisbal podrà celebrar les bodes d'argent l'any 1935, fent constatar la gran empena aconseguida, fruit d'un treball constant, obscur, abnegat de llurs directores, i de la confiança que el públic ha sabut posar-hi, del qual, en primer terme, demés de l'imponent, n'ha sortit beneficiat l'agricultor de la comarca, que pot considerar-se ja redimit de l'usura i en la Caixa Rural de La Bisbal ha de mirar-hi un dels majors protectors de la seva prosperitat, que és la de la comarca eminent agrícola que volta la capital del Baix Empordà.

La cobla «La Principal» de La Bisbal

Aquesta notabilíssima cobla, tal com està constituïda i amb el títol de la «Principal», data de l'any 88 de la passada centúria, i en fou el primer director l'amic En Robert Mercader. Compta, per tant, trenta quatre anys de vida uberrima, cospant arreu florers merecudíssims.

Ais quatre anys d'existència, quan la ciutat de Barcelona celebrava el quart aniversari del descobriment d'Amèrica, va presentar-se a concurs i guanyà el primer premi d'execució de sardanes i el segon de lectura a primera vista.

Transcorregueren deu anys, durant els quals es donaren a conèixer, amb èxit, de totes les contrades de Catalunya i fins més enllà de la frontera, i a l'any 1902, amb motiu de les famoses festes de la Mercè, de Barcelona, es feu un altre concurs, i de bell nou s'hi presentaren a ésser jutjats per un tribunal tan competent com sever, compost dels mestres Nicolau, Millet, Vives i Coró, juntament amb el davantier del nacionalisme, senyor Cambo, llavors conseller del Municipi, i perquè no havien complert una de les condicions del concurs, els partiren el premi primer amb la Principal de Perelada. La condició a què ens referim, era la base tercera, que disposava que la sardana de llure elecció fos d'estil popular, i ells executaren «La Fada», d'En Garreta, l'il·lustre compositor empordanès, desconegut en aquella temps del públic barceloní, i tan admirat ara de tots. Tal succeïx als homes que valen!

A Girona també ha guanyat el primer premi en els concursos de 1912 i 1916 (malgrat en aquest darrer, de la coacció del batlle de la ciutat, amb mires a unes eleccions que s'atancaven, i actualment diputat provincial de la ridícula U. M. N.).

Mantes vegades és contractada a Barcelona i a les barriades per a donar-hi audicions de sardanes, sobre tot al Palau de la Música Catalana, per als concerts que cada any acostuma a celebrar l'Orfeó Català en torn de les Festes de Nadal.

Demés, els fou proposat un viatge a Buenos Aires, quan l'anada de la infanta Isabel, i no ho acceptaren. Han donat també audicions a Sevilla, Cordova, Madrid i a França, a Cete, Narbona, Beziers, Perpinya, etc., etc.

A una cobla així, equilibrada, no és estrany que els millors autors de sardanes com En Garreta, Sancho Marraco, Pujol, Català, Casals, Bell-sellà, Toldrà i altres, els condin llurs produccions. Sobretot les d'En Garreta, són els únics que poden interpretar-les com es mereixen, per les seves grans dificultats d'execució, que venen admirablement.

El valor artístic d'aquesta cobla és degut al mèrit individual dels seus músics: cada un de per si és un veritable mestre en el seu instrument.

Els seus triomfs són indiscutiblement una glòria legítima per a La Bisbal. Arreu on es presenta, honra esplèndidament el nom de la ciutat.

X. X.

El comerç i la indústria local

Poques poblacions hi ha com La Bisbal on no visquin d'un sol article: és variada la producció, múltiple l'activitat. En agricultura mateix hi ha un xic de cada conreu.

I centre com és d'una important comarca i capitalitat de districte, naturalment que hi ha importants establiments comercials, com en són bon testimoni la merceria de Josep Castelló, la confiteria de Josep Font, la d'En Francesc Roura, la perruqueria Martinell, la impremta de Joan Jo-

vés, la manufactura de bescurts de J. Coll Perich, cada dia més acreditats, sobretot el bescurt estomacal «Frambusina», la ben assortida botiga de teixits de don Salvi Sarpons.

Hi ha dues farmàcies que honoren la classe: per exemple la farmàcia Llach i la del Dr. Ciurana.

El senyor Llach, sots-delegat del partit, soci corresponent de diverses corporacions científiques, ha vist premiades les seves moltes acreditades especialitats pel Congrés de Metges de Llengua Catalana.

El doctor Ciurana té un Laboratori i engrandeix ara la Farmàcia amb noves dependències, tals, que segurament, donada la seva ben guanyada fama, podrà competir amb els millors que es coneixen.

La Bisbal és un punt excel·lent de fabricació de bescurts. Hem visitat els obradors dels senyors Graupera i Manscot.

El senyor Graupera fa més de vint-i-cinc anys que va consolidant la seva fama, i n'exporta a tot arreu. El gran consum que es fa dels seus bescurts a Barcelona l'han obligat a posar uns dipòsits: Colmados Simó, S. C.; Germà Arús, Dagueria, 13. i Alfred Costa, Ena, 152.

El senyor Manscot, després d'una llarga fama de bon col·laborador de tota mena de pastisseria, s'ha fet càrrec de l'antic establiment de don Joan Carbó, i amb la seva perícia esten cada dia més el seu consum, exportant-ne a Barcelona, Tarrasa, Reus, Sabadell i altres importants poblacions de Catalunya i de fora.

La fabrica de farines «La Roser», propietat de l'enginyer industrial don Pere Ramió i Saura, honora la indústria bisbalenca. Basta dir que produeix 18.000 quilos diaris de farina i que la intel·ligent direcció del

senyor Ramió ha convertit un antic molí de moles en una farinera, amb cilindres sistema Robinson, amb cavalls de força.

A La Bisbal s'hi sojorna amb confort. L'Hotel-Restaurant Sallera deixarà complagut el més exigent.

En falxes per a bolcar criatures n'ha una especialitat la casa Vda. de Josep Marquet. Les fabrica amb una perfecció i un primor que no tenen parí.

Entre les manipulacions de suro citar els establiments de carbons vegetals, escorces i suro de Lluís Noguera, i la fabrica de carracs, taps, discos de suro de Robert Mercader, sobre tot la fabricació i exportació de taps de suro dels senyors J. Carreras i C.^a

Visitant la fabrica de gasoses que hi ha instal·lada anexas al Laboratori del doctor Ciurana, podem constatar l'escurpulosos netedat i acurament amb què són elaborades. Per això les sol·licita tota la població i s'exporten en auto-camió a tota la rodalia.

En garrería i terrissa vidriada hi ha diversos establiments, però un dels que són model de procediment, institucions socials, és la Unió Obrera de Gersers, societat cooperativa de producció.

Diguem, finalment, que per la importància comercial que es nota en aquesta ciutat, hi ha instal·lat sucursal el Banc de Palafrugell, entitat que cada dia va creixent en crèdit, serietat i fermesa.

AUTORIZTEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMÀ QUE ENS SIGUI CONEGUDA

J. Frigola i Pou

Comissions i representacions

La Bisbal

Fàbrica de carracs, taps i discos de suro de

Robert Mercader

La Bisbal

Fabricació i Exportació de Taps de Suro

J. Carreras i C.^a LA BISBAL

(Espanya) (Girona)

Faixes de Nens

Vídua de Josep Marquet

SIS D'OCTUBRE, 83

La Bisbal (Girona)

R. de Ciurana farmacèutic

Investigacions analítiques per a règim i diagnòstic de malures i malalties. Medicaments garantits i purs, originals de les principals cases productores nacionals i estrangeres. Representant i proveïdor directe de la casa alemanya Frederic Bayer, segons contracte firmat en aquesta ciutat en data 6 de maig d'aquest any 1932. Sèrums, vacunes, aigües minerals, vins i xarops. Ortopèdia, etc., etc.

Arcs, 3. - Tel. 627 La Bisbal

FÀBRICA DE GASOSES i SIFONS. - Dipositari i representant de la cervesa DAMMS

Repartiment a domicili i a diferents poblacions per mitjà d'auto-camió. Dipòsit de gel de la fabrica barcelonina LA JOAQUINA.

Carrer de Prats Roquer. - Telèfon 632

Confiteria i Queviures de Tomàs Mariscot

Sucessor de Joan Carbó Elaboració de bescurts de tota mena Plaça Constitució - La Bisbal

Fàbrica de Farines LA ROSER

Pere Ramió Saura

Enginyer industrial

La Bisbal : (Girona)

Banc de Palafrugell

Capital: Ptes. 2.000.000

Casa Central: Palafrugell. - Telèfon 392

Suorsals

LA BISBAL - Telèfon 630
Sant Feliu de Guixols. - 1116
Torroella de Montgrí. - 6

Adreça tegràfica i telefònica: Banco

Fa tota mena d'operacions de Banca i Borsa, Comptes d'estalvi, donant el 4 per 100 d'interès. - Descompte i cobrament de lletres sobre Espanya i l'Estranger. - Cupons i títols amortitzats. - Comptes de crèdit amb garantia de valors nacionals.

FRAMBUSINA BESCURT ESTOMACAL

Preneu-lo amb llet i cafè. Preneu-lo sucat amb vi. Preneu-lo a l'hora del te. Sempre és delicat i fi. - Recomanem-lo als malalts, tot-ne sopa a la matada, demaneu-lo en cafès i fondes. - Es garanteix amb a salutació, alimentació i econòmic.

ELABORAT per la Gran Manufactura de Bescurts La Bisbal J. Coll Perich

Lluís Noguera

Carbons vegetals, escorces i suro

Telèfon número 424

Exportació Importació

LA BISBAL

Francesc Roura

Confiteria i Pastisseria LA MODERNA

Innovació en tota mena de treballs del ram. Especialitat en els encàrrecs.

Plaça Constitució, 5 La Bisbal

Marítima i Comercial

Moviment del Port el dia 15

VELLS ENTRATS:

Vapor alemany «Neapel», de Mala-
mb càrrega general.
Vapor espanyol «Virgen del Casti-
de Torrella», amb melons.
Vapor espanyol «Carmen», de Tor-
ella, amb sardines.
Vapor espanyol «Juliana», de Gijón,
amb càrrega general.
Vapor espanyol «Mallorca», de Pal-
ma, amb càrrega general i 124 passat-
gers.
Vapor espanyol «Antonek», de Ma-
nouelle, amb bocois tuits.
Vapor espanyol «Casandra», de Ma-
nouelle, amb sal.
Vapor espanyol «Angela», de San-
Pau, amb sal.
Vapor noruec «Cristoffer Ellingsen»,
de Gibraltari i escales, amb peix.
Vapor espanyol «Palma de Mallorca», hidroavió
«Barcelona», amb correspondència.
Vapor espanyol «Jaume d'Urgell»,
de Palma, amb fruita.
Vapor anglès «Cervantes», del Fer-
roviari, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Lulio», de Tarrag-
ona, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Vizcaya», de San-
tiago de Compostela, amb càrrega gene-
ral i passatgers.
Vapor espanyol «Antonia», de Ge-
nova, amb càrrega general i passatgers.
Vapor italià «Orient», de Gènova,
amb càrrega general.

VELLS DESPATXATS:

Vapor espanyol «Fernando Gasset»,
amb càrrega general, cap a Vinaròs.
Vapor espanyol «Rosa», en llast,
cap a Vinaròs.
Vapor espanyol «Cabo Sacratif»,
amb càrrega general, cap a Bilbao i
escales.
Vapor espanyol «Motrico», amb càr-
rega general i de trànsit, cap a
Buenos Aires i escales.
Vapor belga «Hevelier», amb càr-
rega general i de trànsit, cap a An-
vers i escales.
Vapor espanyol «Balear», amb càr-
rega general, cap a Mahón.
Vapor espanyol «Ramón», amb càr-
rega general, cap a Màlaga i escales.
Vapor espanyol «Mallorca», amb
càrrega general, cap a Palma.
Vapor espanyol «Palma de Mallorca», hidroavió
«Barcelona», amb correspondència.
Vapor anglès «Demeter»,
amb càrrega general i de trànsit, cap a Bue-
nos Aires i escales.

Accidents marítims

NOTES DEL LLOYD

Honolulu, 11. — El vapor anglès
«Audura» ha varat a l'Est de Pearl

Harbour, Honolulu. La seva situació
és perillosa. Han sortit remolcadors
per a auxiliari-lo. Haurà de descarregar
unes 2.000 tones.

Perim, 12. — El vapor anglès «Gle-
navy», en viatge de Londres cap a
Kobe, ha fondejat davant Moca (Mar
Roig), amb avaries a les màquines.
Colombo, 12. — El vapor anglès
«Surat», que ha arribat avui, ha to-
pat amb el moll, tenint avaries.

Atenes, 11. — El vapor anglès «Ar-
thur Serena», que portava «contra-
bande», ha estat detingut i dut al
port.

Londres, 12. — Aquest matí el va-
por noruec «Askeland» ha topat amb
Deptford, resultant ambdós vaixells
el vapor «Clacton Belle», davant de
amb avaries.

Glasgow, 12. — El yatch «Commo-
dore Trunton», que havia encallat a
Lowlandman Bay, en sortir anit pas-
sada i ha estat remolcat aquí.

**Situació dels vapors de la Línia Pi-
níllos, segons informes que ens co-
munica el seu agent en aquesta
plaza, don Rómulo Bosch i Alsina:**
El vapor «Infanta Isabel», arribà el
dia 15 a Santander, en son viatge de
tornada cap a Barcelona.
El vapor «Barcelona», al port.
El vapor «Cádiz», de Canàries cap
a les Antilles.
El vapor «Catalina», en viatge de
Canàries cap al Rio de la Plata.
El vapor «Conde Wilfredo», sortirà
de Gibraltari, el dia 16 de juliol.
El vapor «Martín Sáenz», al port.
El vapor «Balmes», sortirà de Buenos
Aires el dia 6 de juliol cap a Canà-
ries i la península.

Banc de Catalunya Barcelona

Central: Rambla d'Estudis, 4

Agències: N.º 1: Creu Coberts, 8.
N.º 2: Sant Andreu, 146.
N.º 3: Salmerón, 11.

Valors - Cupons - Girs
Canvi - Banca

Apartat de Correus: 568

Direcció telefònica:

CATALONIABANK

Banca Tusquets, S.A.

CANVI - VALORS - CUPONS
Rambla del Centre, número 9

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA

TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Responsable	13.85	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
Autur:						
Autur:	13.22	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
Autur:	12.78	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
Autur:	12.42	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
Autur:	12.29	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
Autur:	12.16	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00

Alexandria	Obriment ahir	Obriment avui	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Autur:						
Autur:						
Autur:						
Autur:						
Autur:						
Autur:						

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Responsable	22.65	00.00	00.00	00.00
Autur:				
Autur:	22.42	00.00	00.00	00.00
Autur:	22.46	00.00	00.00	00.00
Autur:	22.31	00.00	00.00	00.00
Autur:	22.03	00.00	00.00	00.00
Autur:	21.91	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Responsable	22.50	00.00	00.00	00.00
Autur:				
Autur:	22.30	00.00	00.00	00.00
Autur:	21.85	00.00	00.00	00.00
Autur:	21.74	00.00	00.00	00.00
Autur:	21.50	00.00	00.00	00.00
Autur:	21.30	00.00	00.00	00.00

Barcelona, 15 de junol de 1922.

Borsa de Barcelona

Cotització única del Col·legi d'Agents
de Canvi i Borsa i el Mercat Lli-
ure de Valors

Sessions del dia. — Al matí, a la
Sala de Contractacions del Casino
Mercantil, a fi de mes: Es fa de
Nords de 61'50 a 61'35; d'Alacants de
63'90 a 63'80.

Diferències de les operacions a ter-
me. — De la tanca d'ahir, a les cinc
de la tarda a la d'aquest matí, es
baixa 0'10 de Nords.

REBLEI

Anuncis oficials

UNIO D'EMPRESARIS DE POMPES
FUNERES DE BARCELONA, SO-
CIEDAT ANONIMA.

Verificat en el dia d'avui en aques-
tes oficines i davant del notari don
Guillem A. Tell, el sorteig per a l'a-
mortització de 125 obligacions de les
emeses per aquesta societat el dia 1.º
de juliol de 1914, han resultat amorti-
tzades les següents:

4	38	43	49	88	91	93	106	109	125
142	169	202	233	284	298	299	308		
328	363	373	393	396	397	450	451		
453	455	469	479	488	510	543	581		
626	674	707	711	739	739	755	787		
820	836	843	847	849	851	905	917		
968	974	976	984	991	995	997	1006		
1009	1027	1057	1059	1062	1065	1089	1091		
1103	1107	1110	1124	1130	1150	1174	1181		
1204	1212	1225	1226	1240	1270	1280	1325		
1339	1393	1397	1427	1428	1430	1441	1456		
1461	1468	1477	1488	1491	1504	1516	1529		
1533	1555	1565	1573	1580	1593	1648	1649		
1654	1685	1686	1690	1764	1780	1794	1801		
1826	1853	1876	1880	1897	1921	1936	1960		
1981	1992	1993							

El pagament tindrà lloc tots els di-
mes no festius, a partir del vinent
dia 19, d'onze a dotze, a la caixa so-
cial, plaça de Santa Anna, 24, primer.

Al mateix temps es recorda als pos-
seïdors d'obligacions amortitzades en
sorteigs anteriors, que aquestes no de-
venguen interessos, i que les mateixes
es faran efectives en la mateixa
forma abans esmentada.

Barcelona, 15 de juliol de 1922.

El president,

Francisco Puig i Alfonso

Els esports

ELS CAMPIONATS CILISTES DE CATALUNYA

L'eliminàtor del Campionat de Cata-
lunya, del passat diumenge, i l'a-
munt per a avui de la final de ve-
locitat i eliminàtor del mig fons (50
quilòmetres), al Velòdrom de Bada-
lona, han despertat extraordinari in-
terès, i més quan veurem en línia
tres figures tant rellevants com Tres-
serras, Alegre i Cabrera, els quals lli-
uraran forta batalla per a la possessió
del Campionat.

«Espot Ciclista Badaloní» ens par-
ticipa que per a més seguretat a les
carreres amb entrenadors, ha dispo-
sat que les motos no portin guarda-
fang, porta-equipatge, ni res que ten-
deixi a servir de paravent per a ta-
par el corredor, que el roien estigui
col·locat a 50 centímetres del seient,
no podent ésser la seva amplària
de més de 55 centímetres, i que els
entrenadors no portin sinó un pantal-
ló, unes polaines, camiseteta i un jer-
sei, no éssent admesa cap altra peça
que pugui augmentar el tamany de
l'entrenador.

El cas és obligatori per a tots.
També l'Espot Ciclista Badaloní,
es proposa que hi hagi un servei d'au-
tòmobil en arribar i en sortir dels
trens, per a conduir als espectadors,
a un preu ínfim.

El programa per a avui, comprèn:
La carrera final del Campionat de
Catalunya (velocitat); una carrera eli-
minatòria reservada als que no es
van classificar en les tres primeres
sèries del dia 9, amb premis de 20, 15,
10, 10, 5 i 5 pesetes, i seguidament,
les sèries per al Campionat de mig
fons darrera moto.

Ahí a la tarda, al Velòdrom de
Badalona, es corrien unes sèries per
a completar els dos punts que man-
quen en el total dels corredors que
han de disputar-se la final del Cam-
pionat de mig fons.

S'al·liraran, probablement, Cabrera,
Noguera, Fargas, Ruiz, Marsal, Dome-
nech i Español.

Es d'esperar que l'afició recompen-
sarà com mereix, l'Espot Ciclista
Badaloní, per llurs esforços i desvel-
laments en pro del ciclisme en pis-
tes.

ESPORT CILISTA CATALA

Aquesta entitat farà avui una ex-
cursió a Caldes de Montbuy, esmor-

zant al Remet, anant per Sant An-
dreu i La Llagosta, tornant per Mont-
cada i Santa Coloma. Sortida de la
plça de la Universitat, a les cinc del
matí.

L'Esbart Folk-lore Catalunya a Vich

Els organitzadors de la festa ma-
jor de Sant Miquel dels Sants, de la
capital de la Plana, hi van donar un
calent de major catalanitat, invitant
a l'Esbart Folk-lore Catalunya, de
Barcelona, a què hi anés a donar
serveis de ballets populars catalans,
dels quals en té un extens repertori,
perquè amb molta diligència els va
recollint i salvant que s'oblidin, el
seu director En J. Rigall i Casajo-
na, i que dansen, amb exemplar jus-
tessa i elegància, les nombroses i
gentils parelles que formen l'Esbart.

Les sardanes i altres danses catala-
nes haurien de figurar a tots els pro-
grames de les festes majors dels nos-
tres pobles, perquè així se'ls donaria
una major caracterització catalanes-
ca. Tindrien una major varietat i es
contribuiria a desterrar danses exò-
tiques, que ni es recomanen per la
seva bellesa, ni per la seva moralitat,
i sols serveixen per a esperar
els instints bestials.

L'Esbart Folk-lore Catalunya, en
arribar a Vich, anà a saludar a la
ciutat, i en la seva representació a
l'Ajuntament, i ballà en aquesta gran-
diosa plaça major, en mig d'una ge-
ració, les típiques danses: «Patum»,
de Berga; «Indio», de la Seu d'Ur-
gell; «Ballet de Folgueroles», i el sump-
tuós «Ball de Gitanes», del Vallès.

A la nit va donar una sessió a l'es-
tatge de la benemèrita entitat cata-
lanista Catalunya Vella, en les sales
de la qual, el malaguanyat patriota
En Joan B. Nadal començà la res-
tauració dels ballets populars catala-
ns, amb l'èxit que veiem arreu de
Catalunya.

L'Esbart, acompanyat de la cobla
de Palafrugell, hi dansà «El rot-
llet», «Ball cerda», «La contradansa»,
«Ball pla d'Alinyà», «L'eixida», la tí-
pica dansa del «Tarot», «Patatús» i
«Ball de nans», garbó tots ells re-
collits per En Rigall.

Els concurrents a la festa fruien
tan amb l'espectacle, que van obli-
gar a bisar-les, i en especial fou ova-
cionat el «Ball de nans», que s'exhi-
bia per primera vegada.

Com ja és de consuetud en les fes-
tes de l'Esbart, el senyor Rigall,
abans de cada dansa, donava una
notícia sobre el lloc on havia estat
recollida, el seu argument i signifi-
cació, i la raó que hi ha en
reinstaurar-les en els costums dels
pobles catalans per a retornar a llurs
festes aquella característica que els
correspon.

Va recordar el que allí mateix s'hi
havia iniciat, la restauració de les
danses populars catalanes, i desitjà
que se'guixi esponsorament tan pa-
triòtic inici. Les paraules del senyor
Rigall foren molt aplaudides.

Completava el programa de la fes-
ta una audició de tonades catalanes i
altres de compositors estrangers, que
anà desgranant la xamosa i gentil
dansa de la Na Maltide Enseñat, solis-
ta de l'Orfeó Català, i aprofitada
deixebia de la professora Na Eme-
renciana Werthe. Totes foren can-
tades amb la seva bonica veu, amb afi-
nació i bon gust i per aquests mo-
tius la concurrència la festeja amb
un seguit d'aplaudiments, obligant a
bisar-ne algunes, i especialment la
«Rosa de bardissa», de Schubert.

Les gentils parelles de l'Esbart i la
xamosa cantatriu foren molt obse-
quats i el mestre Rigall rebé nom-
brosos i justes enhorabones per aquell
conjunt artístic i catalanès amb que
havia cooperat a les festes.

Dels afores

Sant Martí

Es va celebrar al Círcol l'acte de
col·locar la primera pedra al primer
grup de les cases barates Sagüés, amb
assistència del regidor del districte
X, don Agustí Escola.

Va beneir les obres l'economista de la
parròquia de Sant Martí, don Rafael
Mas, essent ajudat en les seves pia-
doses tasques pel reverend Enric So-
là, prevere.

Seguidament es traslladaren els
assistents a la Cambra Autonomista
de Propietaris i Industrials del dis-
tricte IX i X, on fou servit un lunch
i obsequiats les senyores i senyore-
tes amb esplèndids rams de flors.

Feren ús de la paraula el senyor
Suñol, president de la Cambra, en
nom propi i de la mateixa; don Bo-
naventura Sabadell, vice-president de
la Comissió de millores del camp de
l'Arpa; don Joaquim Vilaseca, ar-
quitecte municipal, autor del projec-
te de les edificacions Sagüés, i don
Josep Ribera, representant de Cobe-
tes i terrats, concessionari de Josep
J. Malet, en emprendre l'edificació de
120 xalets, en una barriada tan cen-
trica com el carrer de Mallorca, can-
tonada a Meridiana en aquests mo-
ments que tant mancada d'estatges es
troba Barcelona.

En atinadíssimes paraules va tan-
car la festa el regidor senyor Esco-
là, felicitant als propietaris i oferint-
se per tot quant sigui a profit del
seu districte.

L'acte va acabar amb la major cor-
dialitat, i en tre els seus concurrents
recordem a don Josep M. Malet i Es-
truch, donya Núria de Travy de Ma-
let, don Francesc de P. i don Gaspar
Malet, donya Carme Malet, don Ra-
mon de Travy, senyoreta Maria de
Travy, don Narcís de Travy i la seva
esposa, i l'enginyer senyor Llebrés.

Sardanes

PER A AVUI

Matí, a les onze. — El Foment de
la Sardana de Barcelona celebrarà
una audició de sardanes a la plaça
de Sepúlveda. Cobla «La Principal
del Camp», de Valls.

Audició de sardanes a la plaça del
Pedró. Cobla «Cathalonia».

Organitzada pel Foment Sardanístic
Andreuenc hi haurà una audició a la
plaça d'en Nadal, corrent el programa
a càrrec de la popular cobla «Bar-
cino».

Al carrer de Campo Sagrado hi do-
narà una audició la cobla «La Prin-
cipal Barcelonina».

Tarda, a les cinc. — Sant Feliu de
Llobregat, Els Pomells de Joventut
«Nostra Terra», «Nostres Ideals» i
«Roses i Llessamins», han organitzat
una audició de sardanes a càrrec de
la cobla barcelonina «Cathalonia».
L'audició se celebrarà a la plaça de
l'Estació.

El Foment de la Sardana de Bar-
celona ha organitzat una altra ba-
llada de sardanes a la plaça de Se-
púlveda, la qual anirà a càrrec de la
cobla «La Principal Barcelonina».

Aplec de l'ermita del Mont Carmel,
organitzat pel Centre Social de Bet-
lem. Al matí, ofici. A la tarda, danses
catalanes, concert per l'Orfeó i sar-
danes a càrrec de la cobla «La Prin-
cipal del Camp», de Valls.

Nit, a les deu. — La cobla «Barci-
no» donarà una audició de sardanes
al Camp d'Esbart del Centre Moral
del Poble Nou. En cas de mal temps
l'audició se celebrarà dintre la sala
d'actes.

A l'Orfeó Gracienc la notable co-
bla «La Principal del Camp», de
Valls, hi donarà una escollida audi-
ció de sardanes.

A la plaça de l'Església, de Sarrià,
la cobla «La Principal Barcelonina»
hi donarà una audició de sardanes.

Als carrers de Sitàlia, encaraament
amb el de València, s'hi celebrarà
una audició a càrrec de la cobla «Ca-
thalonia». L'audició l'ha organitzat el
Foment de la Sardana del Poblet.

Espectacles

TEATRE TIVOLI

Telefon 5090 A. Grandiosa companyia
catalana de vodevil i grans espectacles
SANTPERE-BERGES

Avui, diumenge, tarda, a les quatre.
GRANDIOSA PROGRAMA. Primer: La
divertida comèdia en un acte.

LA CAPA D'EN JOSEP

Segon: 127ª representació de la tragi-
comèdia popular catalana, evocació de
la vida barcelonina de l'any 1840, en
tres actes i un epilòg (sis quadros),
escrita per Amichatis i Mantua,

BAIXANT DE LA FONT DEL CAT
O LA MARIETA DE L'ULL VIU

Formidable èxit. L'obra del dia. Nit,
a les deu. 128ª representació de
BAIXANT DE LA FONT DEL CAT
O LA MARIETA DE L'ULL VIU

EXIT CREIXENT. FORMIDABLE EXIT
Dema, tarda, a petició de molts afa-
voridors d'aquest teatre que no
els és possible assistir a la tarda de
dia festiu, es donarà una extraordi-
nària representació de BAIXANT DE
LA FONT DEL CAT. Nit, i cada nit,
BAIXANT DE LA FONT DEL CAT.

Dimarts, tarda, a preus populars.

Estrena en aquest teatre de la interès-sant obra de Montero i Amichatís, LA BORDA. — Es despatxa a compta-duria. — AVIAT, EL MISTERI DE SAINT CLOVO O EL CRIM DEL PEGOT

Teatre de Novetats

COMPANIA COMICO-DRAMATICA ALBA-BONAFA

Avui, diumenge, PREUS ECONOMICS

Tarda i nit: 2'50 Butaca platea amb entrada Tarda, a les quatre: La comèdia en tres actes, de P. Muñoz Seca, LA SEÑORITA ANGELES. Nit, a les deu: La comèdia en tres actes LA LOCA AVENTURA. — Demà, dilluns, nit: PREUS ECONOMICS. LOS CACIQUES. — El dimarts: Reposició de MONTMARTRE.

ELDORADO

Compania Velasco Sarsuales i Revistes

Avui, diumenge, tarda, a les quatre. Nit, a les deu: Magnífic programa. La divertidíssima història còmica, amb el formós espectacle d'art i fastuosa elegància ARCO IRIS. — Demà, dilluns: Gran matinée popular: PULMONIA DOBLE i la preciosa obra de gran èxit, LA TIRANA. — Totes les nits: ARCO IRIS. L'espectacle del dia ARCO IRIS. — El dimarts, tarda: Matinée aristocràtica ARCO IRIS. Sempre ARCO IRIS.

TEATRE COMIC

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre: NOCHE DE ANIMAS, LA ALEGRIA DE LA HUERTA, LA GUARDIA AMARILLA i la revista de grans èxits.

Que és gran Barcelona!

amb els quadros, d'assumptes d'actualitat. Ofrena de precioses flautes a tots els concurrents. Nit, a dos quarts

de deu: CARCELAS, LA GUARDIA AMARILLA i l'estupenda revista.

Que és gran Barcelona!

Demà, dilluns, tarda: Estupend vermut. Nit, gran funció amb la revista QUE ES GRAN BARCELONA!

Teatre Poliorama

TEMPORADA DE CINEMA

SELECCIO DE GRANS FILMS

Grandios programa per a avui, diumenge. Tarda, a les cinc, sessió especial, i nit, a les deu:

Els Miserables

(Repertori Dulcinea). Primera època. Obra treta de la mundial novel·la de Victor Hugo, interpretada per l'eminent tràgic William Farnum.

Mary, la nena robada

Deliciosa comèdia per la gentilíssima estrella americana Mary Miles.

Faldilles i pantalons

grandiosa cinta còmica. — Demà, dilluns, tarda, a les cinc. Nit, a les deu. Magnífic programa: ELS MISERABLES (Repertori Dulcinea), segona i última època. Protagonista William Farnum; CERCANT EMOCIONS, alta comèdia interpretada pel gran actor William Tusell; CASA T I VEURAS, pel·lícula còmica de gran broma. Platea, una pesseta. Especial, 50 cèntims.

Coliseu Pompeia

Trevessera, 8 i 10. — Telèfon 272 G.

Avui, diumenge, tarda, a un quart de cinc, i nit, a dos quarts de deu.

COMEDIA D'AMOR (dos actes)

ZARAGUETA (dos actes)

PALACE CINE

SALO DE MODA

Avui, diumenge, d'onze a una gran matinal. Tarda a dos quarts de cinc

sessió única. Nit, a les deu, magnífics programes, amb formosos films de més gran èxit: PORT ETIENNE, ODISSEA D'UN DESAHUCIAT, EL CASTIG DE LA PROMESA, DOMADOR D'ANIMES, SINCERITAT, per Will Rogers. — Dilluns, i dimarts, extraordinàries sessions a benefici dels empleats d'aquest Saló. Formosíssims programes.

Diorama

Seleccione programa per a avui, diumenge. Tarda, grans sessions. Nit, augment de programa i estrena de la super-producció: «Cartes d'amor», per Dorothy Dalton. «Un gallina valent», per Douglas Fairbanks. «La novel·la d'un príncep» (Paramount). «El seu gran campió», tercera i última jornada. «Noblesa ful», per Baby Peggy. Demà, insuperables estrenes, entre elles: «Sinceritat», «Viaje de S. M. el Rei a les Hurdas», «La novia captiva», «El pastell d'Edgard», «Cartes d'amor».

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Notable sextet Jorda-Moltó. — Avui, diumenge, gran matinal d'onze a una. Tarda sessió contínua, grans èxits: «El boxador», per l'artista William Russell. «Sabatetes», gran represa del Programa Ajuria, per Dorothy Girls. «Llicó interrompuda», còmica. Nit, grans programes. — Demà, dilluns, tarda i nit, grans programes, a benefici dels empleats d'aquest Saló. «Amarillies», per Mary Pickford. «La petita vagabunda», per Shirley Mason. «Amb permís del papà», per Harold «Fatty» a la tira. — Dimarts, segon dia de benefici, programa variat. «La coqueta irresistible», per Constance Talmadge. «Remel alicia», per Douglas Fairbanks. «Noblesa ful», per Baby Peggy. «Tomaset camperol». — Dijous, represa de l'èxit més gran

del Real Programa Ajuria: «Abnegació».

PARC

Avui, diumenge, GRAN CONCERT

ELS NETS DELS ALMOGAVERS

1 altres obres per la Societat coral «L'Univers», dirigida pel net d'en Clavé. BALL. BANDA VERGARA. ATRACCIONS. CAFE-RESTAURANT. ENTRADA DE PASSEIG, 50 CENTIMS

TURO PARK

PARC DE MODA

Deliciosos jardins. Magnífiques atraccions. Avui, tarda, elevació de globus, Sardanes, Còpia Barcino. Putxinellis IV gais. Tarda i nit, Concerts per la Banda de Caçadors de Barcelona, i per l'orquestra VIENESA, a la terrassa del Restaurant. Coberts a pessetes 750 i a la carta. Servet d'autòmnibus de la Plaça de Catalunya al TURO PARK. ENTRADA DE PASSEIG, 1 PESSETA

AL CIM DEL TIBIDABO

Revetlla dels dissabtes i de Nostra Dona del Carme. Funicular i Tramvia fins a les dues. Esplèndida il·luminació a tota la Plaça. Funcionaran les sensacionals atraccions

Talaia, Ferrocarril Aeri,

Museu de la Guerra,

Projector Elèctric

Itotes les altres atraccions.

A dos quarts d'una de la nit s'engagarà un

Gran castell de focs artificials i una

gran traca al voltant de la plaça

El doble funicular farà ascensió contínua mentre ho exigixi el nombre dels concurrents. Classe general: anada i tornada, 1'50 pessetes. En lútxos cotxe de preferència, 2 pessetes.

LA RABASSADA

Gran PARC D'ATRACCIONS amb les sensacionals MUNTANYES RUSSES i altres atraccions. Elegants i bon RESTAURANT a preu fix i a la carta. Els diumenges, música durant l'esmorzar i el tè. Servet d'autòmnibus Can Gomis (dinal Avinguda República Argentina) cada hora, de les dues del migdia a les dotze de la nit. Els diumenges, cada mitja hora, Pujada 2 pessetes; baixada, 1'50. Igual servei a Sant Cugat (estació) diumenges festius, des de dos quarts d'una, a les 1'50. Tornado facultativa per Can Gomis Establiments oberts fins a una de la matinada. Telf. 6204 G.

Frontó Principal Palace

Avui, diumenge, tarda, a les quatre en punt. Dos grans partits, a preu econòmic. Nit, no hi ha partit. — Dilluns, no hi haurà partits.

Aplec Automobilista

a la Colònia Bosa de Montalegre. Per a avui, diumenge, 16, a la finca de Sant Cristòfol (carretera de Badalona a Mollet). Benedicció d'automòbils, matí i tarda.

Casa Beethoven

Tenim un gran assortit d'òperes antigues i modernes, d'ocasió, que s'adapten a preus sumament econòmics.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. — Avui, èxit enorme. OARME FERRER, Les Kaorsky, Seta i MARIA PUJOL. Aviat, debut LES ESTATUARIES VIVENTS. Restaurant selecte. Orquestra triçgona. Planes.

RAY

1/2 Watt

De 25 fins a 3000 bugies
= Rbla de les Flors, 16. =

RETALLS

a qualsevol pren

SECCIO D'OCCASION

(tancat de 1 a 3)

S'ADMETEN

fins a les vuit de la nit quantitats per a imposar en el

GIR POSTAL

en l'Administració principal de Correus. Certificació de cartes, Valors declarats, Sobres moneders.

I gestionem la tramitació de tota classe d'assumptes en les Oficines de Correus

EMPRESA IDEAL

D'INFORMACIO

Rbla. Flors, 16, baixos.

Telèfon 4863 A.

VIATJANT

Per a Catalunya, que ja visiti el ram d'ultramarins. Es despatja a la comissió per a la venda de cereals.

Medicaments

químicament purs, específics farmacèutics, alguns minerals, es reben directament dels punts d'origen, Farmàcia de Botta, Balta, Rembida de Catalunya núm. 1, Llançadeta Ronda de la Unió.

PANYOS I DRILS

J. Mir Vives, S. A., Rda. Sant Pere, 15. La casa més ben assortida i més econòmica en Panyeria, Drils i Forros de totes menes. Recomanem sàtires. Vendes a l'engros i detall. Retalls dilluns i divendres.

BIENORRAGIA

(PURGACIONES)

en totes les manifestacions: uretritis, prostatitis, orquitis, cistitis, gonorrea, etc., per crònica i rebel·les que secan, se curan pronto y radicalmente con los

Cachets del Doctor Solvré

que depuran la sang i els humors, comuniquen a la orina sus propiedades antisépticas y microbicidas: sus admirables resultados se experimentan a las primeras tomas, la mejoría prosigue hasta el completo y perfecto restablecimiento de todo el aparato genito-urinario, curándose el paciente por sí solo, sin inyecciones ni lavados en que haya de intervenir el médico, y nadie se entera de su enfermedad. Basta tomar una caja para convencerse de ello.

Venta, 5 ptes. frasco: SICALA, Rambla de las Flores, 14; FARMACIA GELANT, Princesa, 7 y principales farmacias de España, Portugal y América.

SANT POL DE MAR

a cinc quarts de Barcelona, vuit trens diaris. Petit xalet per a llogar, amoblat amb totes les comoditats ciutadanes. Electricitat. W. C. aigua potable de mina, lloc sa, sense molesties de pols, mosques ni transit rodut. Rda: Perruqueria Martorell, Sant Pol.

Ventiladors

des de 35 ptes. LAMPARES PHILIPS, preus de fabrica. Existències en tots els tipus. MAGAZEM DE MATERIAL ELECTRIC, carrer de GRAVINA, núm. 8.

PROPIETARIS

desitjo emprar hores disponibles. Solicito cobrament rebuts. Haguers finques Barcelona, Badalona, R. completos. Escriu a M. Costa, Montroig, 9, Badalona

APOPLEJIA (Feridura)

— PARALISIS —

Angina de pecho, Vefes promatura y demás enfermedades originadas por la Arteriosclerosis e Hipertensión

Se curan de un modo perfecto y radical y se evitan por completo tomando

RUOL

Los síntomas precusores de estas enfermedades: dolores de cabeza, rampa o calambres, zumbidos de oídos, falta de tacto, hormigueos, vahidos (desmayos), modorra, ganas frecuentes de dormir, pérdida de la memoria, irritabilidad de carácter, congestiones, hemorragias, varices, dolores en la espalda, debilidad, etc., desaparecen con rapidez usando Ruol. Es recomendado por eminencias médicas de varios países; suprime el peligro de ser víctima de una muerte repentina; no perjudica nunca por prolongado que sea su uso; sus resultados prodigiosos se manifiestan a las primeras dosis, continuando la mejoría hasta el total restablecimiento y lográndose con el mismo una existencia larga con una salud envidiable.

VENTA: Sogala, Rambla Flores, 14, Barcelona, y principales farmacias de España, Portugal y América.

Joies d'ocasió

Safates i servets de plata, a pes. Compror or, plata, platí, brillants i perles.

Joieries de J. Nèsses

Rambla de les Flors, 8 A

(Cardenal Casañas, 8.

Professor de piano i solfeig

s'ofereix: Consell de Cent, 9

PER A L'ISTIU

35 PESSETES

Carles Tutusaus - Fabricant

BOQUERIA, 22 - BARCELONA

—Mira, espòs meu, com en pocs dies ha desaparegut la blancor dels meus cabells amb l'acreditat i inofensiu RHUM BELLESA a base de noguera. ¿Per què no l'uses tu també i rebran el teu cabell i bigotí el color que abans tenien? Venda en perfumeries.

CADENES PER A CAMIONS

D'UN NOU ACER ESPECIAL

Enorme durabilitat. Arriba al doble d'altres

Joan Frey, Ronda Sant Pere, 25-Barcelona